

CENTRUM FÖR KOMMUNSTRATEGISKA STUDIER

Rapport 2020:1

Verksamhetsberättelse 2019

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

Verksamhetsberättelse 2019

Centrum för
kommunstrategiska studier
CKS

Mars 2020

Titel: Verksamhetsberättelse 2019

Omslag: Bokrelease "Ett nytt kontrakt för samhällsbyggande", Vadstena forum, 22 november. Samverkansdag Linköpings universitet och Linköpings kommun, 6 november.

Foto: Marie-Louise Elebring, LiU och Magnus Johansson, LiU

Centrum för kommunstrategiska studier

Rapport 2020:1

ISBN: 978-91-7929-854-8

ISSN: 1402-876X

Linköpings universitet

Centrum för kommunstrategiska studier

Campus Norrköping

601 74 Norrköping

Telefon: 011-36 30 00 (växel)

www.liu.se/cks

Tryck: LiU-Tryck, Linköping 2020

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2019	5
Inriktning för verksamheten 2019-2021	9
Styrning och ledning	11
Ägardialog	13
Verksamhetsdialog	13
CKS medarbetare	15
Forskningsprojekt vid CKS 2019	22
CKS Lärande	31
Ekonomi	37
Uppdrag, medverkan i vetenskapliga konferenser med mera	41
Presentationer, föredrag med mera	45
Publikationer, vetenskapliga arbeten, mm	51
Centrum för kommunstrategiska studier, Linköpings universitet	59
Linköping den 17 mars 2020.	

CKS övergripande syfte är:

- Att bedriva och stödja forskning inom kommunstrategiskt relevanta områden med hög vetenskaplig kvalitet;
- Att bedriva och utveckla forskning interaktivt och i samverkan med kommunala och kommunrelaterade verksamheter, för att säkerställa ömsesidigt lärande och strategisk relevans;
- Att skapa möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstepersoner inom kommunala och kommunrelaterade verksamheter.

Verksamhetsberättelse 2019

Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) är ett centrum för forskning och samverkan vid Linköpings universitet. Till grund för verksamheten ligger de samverkansavtal som undertecknats av Linköpings universitet, samtliga kommuner i Östergötland, samt Region Östergötland. Målet för CKS är att utveckla och fördjupa kommunstrategiskt relevant kunskap till stöd för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. CKS ska vara en mötesplats för forskare och företrädare för kommuner och relaterade organisationer. Ambitionen är att vara ett nationellt centrum för strategisk kommunforskning är därför nära förbunden med ambitionen att fungera som en arena för lärande och som en vetenskaplig resurs i kommunernas övergripande utvecklingsarbete.

CKS bakgrund

Sedan början av 1990-talet samarbetar kommunerna i Östergötland med Linköpings universitet. Våren 1997 ingicks ett avtal mellan universitetet och kommunerna och Centrum för kommunstrategiska studier, CKS, bildades. Ett nytt avtal tecknades i anslutning till att CKS firade sitt tioårsjubileum 2007. I slutet av 2016 tecknades det avtal som gäller för perioden 2017–2021. Avtalet med kommunerna ger CKS goda möjligheter att även fortsättningsvis bedriva kommunstrategiskt relevant forskning, och att bredda och fördjupa den kommunpolitiska kunskapsbildningen. Från och med 2017 löper även ett femårigt samverkansavtal med Region Östergötland, som syftar till att stödja CKS verksamhetsinriktning och övergripande mål. Syfte och mål för verksamheten beslutas av CKS styrelse, revideras vart tredje år och är i sin nuvarande form formulerade i dokumentet *Inriktning för verksamheten 2019-2021*. Detta dokument beskrivs i mer detalj längre fram i verksamhetsberättelsen.

CKS idé

Den forskning som bedrivs vid CKS ska vara av betydelse för strategiskt beslutsfattande och planering i kommunala och kommunrelaterade verksamheter. Arbetet riktar fokus på kommuner och regioner.

CKS ska verka för att mötet mellan universitet och kommuner blir ömsesidigt berikande och kunskapsbyggande. Verksamheten bör präglas av stor interaktivitet vad gäller att identifiera forskningsfrågor och samarbetsområden. Det är i mötet mellan universitet och kommun/region- i första hand de organisationer som samverkar och bidrar till finansieringen av CKS – som idéer om nya forskningsfrågor och samarbetsområden växer fram.

Kommunernas forsknings- och utvecklingsbehov ställer krav på hög vetenskaplig kvalitet. Det fordrar att CKS arbetar strategiskt och stimulerar långsiktig kunskapsuppbyggnad samtidigt som kortsiktiga insatser kan behövas. Såväl styrelsens arbete som den operativa verksamheten ska kännetecknas av en respekt för forskarens rätt till vetenskaplig integritet och oberoende vad gäller analys och slutsatser. Forskarens teoretiska förankring och kritiska förmåga ses som en tillgång i arbetet med att utveckla och fördjupa kommunstrategiskt relevant kunskap, till stöd för en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

2019

Under verksamhetsåret 2019 har den vetenskapliga produktionen vid CKS fortsatt att hålla i stort sett samma höga nivå som för året 2018, då en ökning av antalet vetenskapliga publikationer kunde noteras i förhållande till tidigare år. Grundstödet från samarbetskommunerna, universitetet och regionen har möjliggjort forskningsprojekt som i flera fall kunnat skalas upp genom ansökningar till forskningsråd och andra finansörer. I takt med nivån av externa forskningsprojekt som inbegriper medarbetare vid CKS har mängden publikationer i nationella och internationella sammanhang kunnat hålla en fortsatt hög nivå. Under 2019 har CKS medarbetare publicerat 20 artiklar i vetenskapligt granskade tidskrifter, 11 böcker och bokkapitel, 13 rapporter, främst i CKS rapportserie, men även för Svenskt Vatten Utveckling (SVU) och Sveriges kommuner och regioner (dåvarande SKL). Till detta kommer en lång rad konferensbidrag, populärvetenskapliga artiklar, krönikor och debattinlägg. CKS medarbetare har medverkat i såväl nationell som lokal TV och radio, som i en mängd tidningsartiklar, bloggar och andra media.

Bland de externfinansierade forskningsprojekten som löpt på under 2019 märks ”*Coast4us*”, ett projekt som finansieras av EU/Interreg och handlar om medborgarinflytande i kustnära samhällsplanering; ”*Inframaint*” som studerar hantering av kommunala anläggningstillgångar i ett livscykelperspektiv, med stöd från Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra); forskningsprojekt om koalitionsbyggande i den kommunala politiken, med finansiering av

SKL, projekt om kunskapsstyrning i besöksnäringen, med finansiering av Tillväxtverket, samt ett projekt med stöd av Svenskt Vatten som studerar styrning och organisering av VA i svenska kommuner. Under 2019 har även ett antal nya projekt och samarbeten beviljats externa medel från bland annat Forte (planeringsprojekt om mellankommunal samverkan inom socialtjänsten) Nordiska rådet (nätverksstöd), följeforskningsprojekt i samarbete med Region Östergötland, samt samarbetsprojekt med Motala kommun, Finansdepartementet, och Kommunalekonomernas förening.

När det gäller de arenor och mötesplatser som CKS arrangerar inom samverkansverksamheten "CKS Lärande", har aktiviteterna fortsatt utvecklas i enlighet med satta syften och målsättningar. CKS seminarier har under våren 2019 genomförts under temat "*En hållbar framtid*", med välbesökta seminarier i Vadstena, Valdemarsvik och Linköping. Hösten 2019 gick seminarieriet med tema "*Kommunal ekonomi*", då Norrköping, Motala och Kisa var värdkommuner för arrangemangen. Utbildningen för kommunala chefer som CKS erbjuder under namnet "*Ledarskap i kommuner*" genomförs under läsåret 2019/2020 som ett interludium i form av "*Återträffar*", där tidigare kursdeltagare får möjlighet att reflektera och diskutera ledarskap i såväl retrospekt som utmaningar framåt. Samtidigt pågår planeringen för en ny och utvecklad "*Ledarskap i kommuner*", som sjösätts hösten 2020. Utöver dessa aktiviteter har vi fortsatt att arbeta som kunskapsresurs i nätverken för ledande kommunpolitiker och ledande kommunala tjänstepersoner i Östergötland med omnejd, deltagit i nätverk för kommunsekreterare/kanslichefer samt fortsatt kunskapsutbytet med kommunenheten vid Finansdepartementet. Till detta kommer en rad samverkansaktiviteter som beskrivs i mer detalj längre fram i denna verksamhetsberättelse.

CKS Forskningsstöd är ytterligare en del av verksamheten som ska gynna kommunstrategisk forskning vid Linköpings universitet. En andel av bidragen från samverkansavtalen används för att stödja kommunstrategisk forskning vid andra avdelningar på Linköpings universitet. År 2019 sjösattes följande fyra nya forskningsprojekt som totalt beviljats 5,6 miljoner kronor i forskningsstöd, med projektledare från fyra olika ämnen vid universitetet:

Lena Höberg (Företagsekonomi) "Organisering och styrning för balans mellan tillit och kontroll på en kundvalsmarknad för hemtjänst".

Bo Persson (Statsvetenskap): "Utbildningspolitik som verktyg i regional utvecklingspolitik: Kommunerna och regional samverkan om yrkesutbildning".

Andreas Fejes (Vuxenpedagogik): "Svenska för invandrare – att organisera för inkludering".

Peo Hansen, (Migration och etnicitet): "Kommunalt flyktingmottagande och konflikten om framtidens statsfinanser".

Under år 2019 har ett antal anställningar genomförts. Våren 2019 anställdes Susanne Wallman Lundåsen, docent i statsvetenskap från Mittuniversitetet, som universitetslektor i vid CKS, i konkurrens med ett stort antal sökande. Under våren anställdes även Erik Eriksson som biträdande lektor och Richard Öhrvall erhöll en tjänst som postdoktor. CKS har fortsatt sin satsning på kommunikation och under året knutit kommunikatör Marie-Louise Elebring till verksamheten. Under hösten 2019 har CKS utlyst ytterligare två postdoktorsanställningar och totalt fyra forskningsassistenter har rekryterats till avdelningen under året. Våren 2019 hade CKS även samarbete med avdelningen för statsvetenskap genom tre praktikplatser för studenter vid mastersutbildningen i statsvetenskap. För att ytterligare stärka upp våra forskningsfält och enskilda forskningsprojekt samarbetar CKS med flera avdelningar på Linköpings universitet, där forskare erbjuds forskningstid på CKS genom delade anställningar.

Bokslutet för verksamhetsåret 2019 visar ett minskat överskott, vilket är i linje med intentionerna i budget inför 2019. I förhållande till tidigare år har större del av de ackumulerade medlen har tagits i anspråk för att bemanna forskningsprojekt och samverkansaktiviteter. Som beskrivs ovan har detta skett såväl genom långsiktig rekrytering, som tidsbegränsade anställningar och delade tjänster.

Inriktning för verksamheten 2019-2021

CKS styrelse antog i mars 2019 nya ramar för verksamheten som formuleras i dokumentet Inriktning för verksamheten 2019-2021 (Dnr ISAK-2019-00041).

CKS ska utgöra ett nationellt centrum för strategisk kommunforskning, och fungera som en vetenskaplig resurs med relevans för kommunernas övergripande utvecklingsarbete. Målet för CKS är att utveckla och fördjupa kommunstrategiskt relevant kunskap till stöd för en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

CKS ska även vara en mötesplats för kommunforskare och kommunala företrädare. Utgångspunkten är att möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstemän stärker och berikar den kommunala verksamheten likväl som kommunforskningen. Ambitionen att vara ett nationellt centrum för strategisk kommunforskning är därför nära förbunden med ambitionen att fungera som en mötesplats för lärande, och som en vetenskaplig resurs i kommunernas utvecklingsarbete.

Under perioden 2019-2021 arbetar CKS inom följande tre forskningsfält med utgångspunkter i olika teoretiska perspektiv och i olika samhällsutmaningar.

Lokal politik och demokrati

I forskningsfältet Lokal politik och demokrati står frågor som rör politik och demokrati i kommunsektorn i fokus. Detta omfattar analyser av politiskt deltagande, förtroendevaldas villkor, rättssäkerhet, korruptionsbekämpning, koalitionsbildande, ansvarutkrävande, politisk styrning och demokrati, frågor som är centrala frågor för varje svensk kommun.

Lokal styrning, organisering och välfärd

I forskningsfältet Lokal styrning, organisering och välfärd är det organisatoriska frågor och välfärdsfrågor som står i fokus. Detta omfattar forskning om kunskaps- såväl som ekonomisk styrning, om organisering av välfärdssektorn och om förväntningarna på kommunsektorns insatser för att bemöta sociala utmaningar. Här uppmärksammas att Sveriges kommuner har olika förutsättningar inom dessa områden.

Den här forskningen studerar hur samhället genom sin politiska styrning och sina offentliga verksamheter organiserar välfärdssektorn för att möta problem som människor hamnar i. Här ingår verksamheter inom skola, vård, omsorg, socialtjänst.

Lokal utveckling och samhällsplanering

I forskningsfältet Lokal utveckling och samhällsplanering är det dynamiken mellan den geografiska platsens förutsättningar och politik samt policy som står i fokus. Frågor om lokal utveckling innebär en stor bredd av områden som drivs utifrån sociala, ekonomiska och miljömässiga målsättningar. Detta forskningsfält studerar hur kommuner arbetar med insatser – ofta i samverkan med andra – som har betydelse för hållbar lokal utveckling. Detta omfattar insatser och beslut inom områden för markanvändning, infrastruktur, bostäder, utbildning, klimat och företagsutveckling.

Styrning och ledning

CKS verkar inom hela Linköpings universitet, men är som avdelning administrativt knutet till Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur (ISAK). Under år 2019 har Martin Klinthäll varit föreståndare för centrubildningens verksamhet samt avdelningschef vid avdelningen CKS. Professor Brita Hermelin har varit vetenskaplig ledare.

Verksamheten har letts av en styrelse som påbörjade sin treåriga mandatperiod vid ingången av 2018. Styrelsen har haft fyra protokollförda sammanträden under 2019: 20 mars (styrelseinternat 20-21 mars), 28 maj, 25 september och 5 december.

Styrelsen har bestått av följande ledamöter:

Företrädare för kommunerna

Ordinarie ledamöter:

Anders Hedeberg, Vadstena (ordförande)

Per Ziljat, Norrköping
Anna Nilsson, Valdemarsvik
Nicklas Rudberg, Motala
Maria Gillberg, Mjölby

Ersättare:

Paul Lindvall, Linköping
Alexander Florman, Söderköping
Anna-Lena Svensson, Ydre
Annicki Oscarsson, Ödeshög

Företrädare för Linköpings universitet

Ordinarie ledamöter:

Karin Axelsson, Filfak (vice ordf.)
Jörgen Nissen, KFU
Peter Värbrand, ITN
Marie Jansson, ISV

Ersättare:

Kerstin Ekberg, IMH
Harald Rohracher, TEMA
Lena Högberg, IEI
Anna Fogelberg Eriksson, IBL

Adjungerad från Linköpings universitet:

Hans Nilsson, ISAK

Ägardialog

CKS föreståndare och vetenskapliga ledare bjuder varje år in samarbetskommunernas kommunstyrelseordförande (KSO) till en ägardialog. Sedan samarbetsavtal med Region Östergötland skrevs år 2017 bjuds även regionstyrelsens ordförande in till ägardialogen. Ägardialogen är ett tillfälle för CKS att redovisa sin verksamhet och för KSO att lämna synpunkter och idéer på hur CKS ska kunna utvecklas långsiktigt.

2019 års ägardialog ägde rum den 6 december i Boxholm. På ägardialogen presenterades årets verksamhet inom CKS. Framtida utmaningar för kommunerna och behovet av forskning kring dessa diskuterades, liksom arbetet med att ta fram ett nytt förslag till samverkansavtal för perioden 2022–2026. Arbetet med detta ska genomföras under 2020 och förslaget presenteras för kommunerna i början av 2021.

Verksamhetsdialog

CKS föreståndare och vetenskapliga ledare bjuder varje år in samarbetskommunernas kommundirektörer till en verksamhetsdialog. Sedan 2017 bjuds även regiondirektören samt utvecklingsdirektören vid Region Östergötland in till verksamhetsdialog. Verksamhetsdialogen är ett tillfälle för CKS att redovisa sin verksamhet och för region- och kommundirektörerna att lämna synpunkter och idéer på hur CKS ska kunna utvecklas.

2019 års verksamhetsdialog ägde rum den 29 november i Motala med kommundirektörerna, samt den 9 december i Linköping med företrädare för Region Östergötland. På dessa möten presenterades årets verksamhet inom CKS samt arbetet med att ta fram ett nytt samverkansavtal för perioden 2022–2026.

CKS medarbetare

Följande medarbetare har varit knutna till CKS på hel- eller deltid, under hela eller delar av 2019:

Personal med övergripande arbetsuppgifter

Martin Klinthäll, docent. Föreståndare.

Föreståndarens uppgift är att leda den dagliga verksamheten och att säkra dess långsiktiga utveckling. I uppdraget ingår att företräda CKS i kontakter med universitetet och den filosofiska fakulteten, i kontakt med kommunvärlden samt med den nationella arenan.

En central uppgift för föreståndaren är att formulera och utveckla målen för CKS verksamhet och att medverka till att gemensamma synsätt utvecklas kring forsknings- och samverkansfrågor inom CKS. Föreståndaren har också ett övergripande ansvar för och en drivande roll i arbetet med att söka forskningsmedel och utarbeta avtal med externa finansiärer.

Brita Hermelin, professor. Vetenskaplig ledare.

Professorns uppgift är att fungera som vetenskaplig ledare vid CKS. Det övergripande målet och uppgiften för den vetenskapliga ledaren är att genom diskussioner och erfarenhetsutbyten verka för att kommunrelevant forskning initieras och genomförs. Uppgiften kräver att idéer kommuniceras, prövas och utvecklas i olika sammanhang. Arbetet sker dels i interaktion med CKS medlemskommuner, dels i det akademiska fältet. Det senare kan exempelvis innebära att vara sakkunnig i olika sammanhang. Det innebär även deltagande på nationella och internationella konferenser och forskarmöten samt att publicera forskningresultatet i internationella sammanhang.

Christine Erlandsson, samordnare

I samordnarens uppgifter ingår bland annat löpande ekonomi, fakturering, avtal, distribution av nyhetsbrev och annan information, administration av CKS konferenser, nätverksträffar och seminarier, beställningar av böcker och rapporter med mera. Administratören ska också medverka till att skapa goda förutsättningar för relationer med kommunerna och spridning av information om CKS.

Marie-Louise Elebring, kommunikatör

Under 2019 ersatte Marie-Louise Elebring Anna Valentinsson som kommunikatör på CKS. Kommunikatören arbetar med såväl strategiska som operativa arbetsuppgifter: sköter CKS webbplats, skriver och bearbetar texter, fotograferar, ansvarar för sociala medier och tryckt material och formgivning. I rollen ingår också att fungera som ett bollplank i kommunikationsfrågor för CKS ledning och medarbetare och att bistå i mediakontakter, arbeta med populärvetenskapliga aktiviteter och annan utåtriktad kommunikation.

Amira Fredriksson, forskningsassistent

Amira Fredriksson, har som heltidsanställd under sommaren 2019 studerat planeringsprocesser i kustområden inom ramen för det fortlöpande EU-projektet Coast4Us. Hon har studerat medborgardialoger inom såväl detaljsom översiktsplanering, med ett särskilt fokus på sortering och värdering av inkomna synpunkter och yttranden från medborgare. Hon har huvudsakligen samarbetat med Joseфина Syssner, som är projektansvarig. Under höstterminen, då Amira påbörjade sin halvtidsanställning, har hon även arbetat tillsammans med Erik Eriksson, fil. dr., biträdande lektor. Hon har också arbetat med att ta fram och bearbeta statistik för krympande kommuner i Sverige.

Elin Svensson, forskningsassistent

Elin har arbetat som forskningsassistent i två projekt under året. Under sommaren studerade hon det samverkansavtal och samverkansarbete som finns mellan Linköpings universitet och Norrköpings kommun, och som syftar till att öka övergångstalen till Campus Norrköping och på sikt höja utbildningsnivån i Norrköping. Kerstin Johansson var projektansvarig och ledde arbetet. Under hösten arbetade Elin med analys och uppföljning av Region Östergötlands folkhälsost strategi Sätt Östergötland i Rörelse. Arbetet har fokuserat vid hur folkhälsopolitiska visioner och strategier om ökad fysisk aktivitet sätts i bruk genom samverkan mellan offentliga och civilsamhälleliga aktörer. Här arbetade hon tillsammans med David Ekholm, som är projektansvarig.

Under året har flera forskningsassistenter varit anställda för kortare arbetsuppgifter under olika perioder.

Biträdande professorer, lektorer, doktorander och forskningsassistenter

Under 2019 har professorer, biträdande professorer, lektorer, biträdande lektorer, doktorander och forskningsassistenter haft hela eller delar av sina anställningar på CKS. Deras uppgift är att genom forskning och samverkan bidra till att CKS syften och mål uppfylls. Personerna verkar inom CKS verksamhetsfält; *Lokal politik och demokrati, Lokal utveckling och samhällsplanering samt Lokal styrning, organisering och välfärd*

Lokal politik och demokrati

Gissur Ó Erlingsson, biträdande professor, universitetslektor.

Erlingssons forskning rör a) de politiska partiernas interna liv, främst de lokala partiorganisationerna, och då i synnerhet fokus på deras rekryterings- och nomineringsarbete; b) frågor om tillit och korrupcion i lokalpolitiken; samt granskning, insyn och revision av kommunal verksamhet – med särskilt

fokus på kommunala bolag; c) politiskt deltagande och förutsättningarna för förtroendevalda att fullgöra sina uppdrag.

Susanne Wallman Lundåsen, universitetslektor.

Wallman Lundåsens forskning rör a) invånarnas engagemang i civilsamhället på det lokala planet och politiskt deltagande både på individnivå och föreningsars påverkansförsök gentemot kommunala beslutsfattare; b) variationer i mellanmänsklig tillit inom Sverige och dess förklaringar och konsekvenser med fokus på betydelsen mångfald i befolkningen och ekonomisk ojämlikhet.

Johan Wänström, fil.dr, universitetslektor.

Wänström bedriver främst forskning om kommunalt och regionalt politiskt ledarskap såsom till exempel a) det nya kommunala parlamentariska landskapet och dess effekter på koalitionsbyggande och styrning; b) lokala medborgaropinioner kring kontroversiella kommunala beslut såsom till exempel skolnedläggningar; c) vid samarbeten mellan kommuner och regioner.

Emanuel Wittberg

Wittberg är sedan hösten 2018 antagen som doktorand vid Institutet för Analytisk sociologi, men bedriver sin forskning i nära anslutning till CKS. Wittbergs avhandling handlar om riskzoner för korrupktion och andra former av maktmissbruk i mogna demokratier, med ett särskilt fokus på svenska kommuner.

Richard Öhrvall, fil. dr., postdoktor.

Öhrvall disputerade i oktober 2018 med avhandlingen *Growing into Voting: Election Turnout among Young People and Habit Formation* i ämnet statsvetenskap, vid Institutionen för industriell ekonomi (IEI), Linköpings universitet. I mars 2019 anställdes han som postdoktor vid CKS. Hans forskning är framför allt inriktad på politiskt deltagande, social tillit och politisk opinion. Vid CKS kommer han bland annat att studera politisk polarisering, i synnerhet skillnader mellan stad och land. Utöver sin forskning på CKS är Öhrvall verksam som lärare, bland annat på masterutbildningen i Computational Social Science (CSS) vid LiU.

Lokal utveckling och samhällsplanering

Brita Hermelin, professor

Hermelin har under 2019, vid sidan om sitt uppdrag som vetenskaplig ledare, bedrivit forskning inom följande projekt; Stadsutvecklingsprojekt i mellanstora städer – planeringsprocesser, planeringslogiker och finansiering, Utveckling, tillväxt och företagande i stora städer i Sverige, Kompetensförsörjning och lokal utveckling – fokus yrkesutbildning, Regional och lokal strategisk planering för stora infrastrukturprojekt – exempel höghastighetsjärnväg och

Ostlänken, Kommunal näringslivsutveckling: kapacitet och organisatoriska vägval. Dessa projekt handlar om hur kommuner och regioner är involverade i samverkan för strategiskt arbete för hållbar utveckling och tillväxt.

Albin Olausson Algotsson, doktorand

Olausson Algotsson är sedan hösten 2016 antagen som doktorand i statsvetenskap vid Institutionen för industriell och ekonomisk utveckling (IEI) men bedriver merparten av sin forskning på CKS. Den övergripande avhandlingssidén går ut på att analysera styrning och förvaltning inom svårstyrda politikområden. Empiriskt studeras lokal utvecklings- och näringslivsfrämjande arbete i kommuner. Olausson Algotsson genomförde sitt 60%-seminarium inom forskarutbildningen under 2019.

Martin Klinthäll, universitetslektor

Martin Klinthäll har vid sidan om uppdraget som föreståndare vid CKS även varit projektledare för ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt om migration och egenföretagande; *Strategies and structures: A multi-disciplinary study of the preconditions for entrepreneurship among immigrants in Sweden*. I projektet har forskare inom företagsekonomi, sociologi och ekonomisk historia från universiteten i Linköping, Lund och Uppsala, samt Region Skåne deltagit.

Inessa Laur, postdoktor

Inessa Laur är verksam i projekt som handlar om gasellföretag och återupplivandet av gamla industriregioner utifrån hållbarhetsperspektiv. Forskningen syftar till att finna framgångsrecept för kontinuerlig utveckling av gamla industriregioner och flera artiklar skrivs inom ramen för projektet som också har hållbarheten i fokus och där besöksnäringen kan ses som en drivkraft för regional utveckling. Utöver forskningen undervisar Inessa inom företagsekonomi, mer specifikt i entreprenörskap och organisation.

Bo Persson, biträdande professor

Persson har sin huvudanställning på avdelningen för statsvetenskap vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI), men har under 2019 arbetat som deltidsanställd på CKS. Perssons forskning handlar bland annat om offentlig styrning, mellankommunal samverkan, offentlig-privat samverkan och regional utvecklingspolitik. Han har inom ramen för sin anställning på CKS arbetat med en studie om samverkan mellan kommuner och industriföretag i drivandet av så kallade industriskolor samt genomfört en jämförande studie om regional utveckling i stadsregioner. Båda studierna genomförs i samarbete med Brita Hermelin.

Petra Svensson

Svensson har sedan mars 2018 och fram till december 2019 arbetat som postdoktor på CKS i projektet Kunskapsstyrning i besöksnäringen, finansierat av Tillväxtverket. I projektet studeras besöksnäringens kunskapsstyrning som en komplex och tvärssektoriell utvecklingsfråga. Svensson har genomfört många föreläsningar för offentliga aktörer om tvärssektoriellt strategiskt arbete. Under 2019 släppte hon boken *Att skapa helhet i offentlig sektor: Tankar om tvärssektoriellt arbete* på Nordic Academic Press.

Josefina Sysner, biträdande professor

Sysner har under året arbetat i två externfinansierade forskningsprojekt. Det första projektet löper mellan åren 2018 och 2020 och heter *Coast4Us – Sustainably planned and managed marine and coastal areas*. Projektet finansieras via Interreg Central Baltic. Det andra heter *Kunskapsstyrning i besöksnäringen* och finansieras via ett samarbete med Tillväxtverket. I fokus för Sysners forskning står frågor som rör lokal utvecklingspolitik, lokal anpassningspolitik samt politik och planering för landsbygdens utveckling. Forskningen sker ofta i ett komparativt perspektiv - inom Sverige eller mellan Sverige, Tyskland och Holland.

Sysner utsågs i april 2019 till prefekt för en ny institution på LiU, och har sedan dess arbetat med det projektet på huvuddelen av sin tid.

Lokal styrning, organisering och välfärd

Kerstin Johansson, biträdande professor, docent

Fokus för Johanssons forskning är det kommunala välfärdsområdet, främst kommunala förvaltningar inom områden som socialtjänst och arbetsmarknad med fokus på frågor om kunskapsutveckling, styrning och organisering. Forskningen omfattar även professioner och organisationer samt institutionella praktiker inom annan offentlig sektor vilka kommunerna samverkar med, och räknas som så kallade människobehandlande organisationer (Human services organisations).

Under 2019 har Johansson jobbat vidare med en forskargrupp kopplad till CKS, KSSA -Kommunstrategiskt socialt arbete, som i första hand fungerar som ett textseminarium men som även initierar och diskuterar forskning inom Kommunstrategiskt socialt arbete. Under 2019 ledde detta till att ett större planeringsbidrag beviljades från Forte, för ett projekt om mellankommunal samverkan inom socialtjänsten. Johansson har inom ramen för ett nu avslutat forskningsprojekt om evidensbaserad praktik inom socialtjänsten, under 2019 belönats med utmärkelsen "Editor's Choice" för en artikel i tidskriften *Evidence & Policy*.

Robert Jonsson, ek.dr, universitetslektor

Jonssons forskningsfokus är organisering och styrning av investeringsekonomi i kommuner utifrån ett livscykelperspektiv samt organisering av kommunal ledning. Jonsson är också intresserad av samverkan mellan universitet och kommuner och är tillsammans med Wänström ansvarig för kommunchefsnätverket. Jonsson är också ansvarig för utbildningen *Ledarskap i kommuner*. Under 2019 bedrev Jonsson framför allt forskning om "asset management" (förvaltning och utveckling av kommunala anläggningstillgångar) samt bedrev interaktiv forskning om kommunkonferens/kanslichefer. Forskningen om asset management ingår i forskningsprogrammet Inframaint som är ett flerårigt forskningsprogram där flera forskningsinstitutioner ingår. Jonsson är med i Inframaints ledningsgrupp.

Simon Härnbro, doktorand i socialt arbete

Härnbro är knuten till CKS som doktorand vid avdelningen för socialt arbete. Inom ramen för doktorandtjänsten har frågor relaterade till det tidigare forskningsprojektet *Servicetjänster inom socialtjänsten* fördjupats. Avhandlingsarbetet riktar uppmärksamhet mot de upphandlingsprocesser som omgärdar det sociala arbetet. Frågor som studeras är vilken typ av värde som tillskrivs kompetens, metod och uppföljning i de sociala tjänster och verksamheter som är föremål för upphandling inom socialt arbete. Under hösten 2019 genomförde Härnbro sitt 90%-seminarium inom forskarutbildningen i socialt arbete.

Erik Eriksson, fil. dr., biträdande lektor

Eriksson disputerade i november 2015 på en avhandling som studerar brukardelaktighet i offentliga välfärdsorganisationers utvecklingsarbete. I augusti 2016 anställdes han som postdoktor på CKS, och sedan april 2019 är han biträdande lektor. Hans forskning rör policyprocesser och implementering av policy inom människobehandlande organisationer liksom brukarperspektiv, brukarorganisering och relationen mellan medborgare och välfärdsstat. På CKS har han framförallt undersökt Arbetsförmedlingens arbete med etablering av nyanlända invandrare, bland annat i samarbete med Kerstin Johansson. Tillsammans med Josefine Syssner studerar han även medborgardelaktighet i samhällsplanering. Utöver sin forskning är Eriksson sedan 2017 ansvarig för CKS seminarier.

David Ekholm, fil. dr., postdoktor

Ekholm disputerade i september 2016 med avhandlingen "Sport as a means of responding to social problems: Rationales of governing, welfare and

social change” i ämnet socialt arbete, vid Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier (ISV), Linköpings universitet. Ekholm bedriver sedan våren 2017 forskning vid CKS. I pågående forskningsprojektet Idrott som en väg till social inkludering: styrning genom demokratisk fostran och organisatorisk samverkan studerar han hur olika samhällsaktörer interagerar med offentliga aktörer för att möjliggöra demokratiskt deltagande och social inkludering för unga i socialt utsatta områden.

Dessutom leder Ekholm forskningsprojektet *Samverkan som ett verktyg för policy och för att sätta Östergötland i rörelse* där fokus är på att följa upp Region Östergötlands folkhälsopolitiska strategier. Utöver sin forskning på CKS är Ekholm verksam som lärare, bland annat på socionomprogrammet vid LiU.

Jessica Sjögren, fil.dr. i socialt arbete

Sjögren har sin huvudanställning på avdelningen för socialt arbete vid f.d. Institutionen för Samhälls-och välfärdsstudier (ISV), LiU, och har under 2019 arbetat deltid på CKS. Inom ramen för denna del av sin anställning har Sjögren varit delaktig i ett pilotprojekt och forskningsansökan som rör strategisk organisering för långsiktigt hållbar socialtjänst. Sjögrens forskning är inriktad på socialt arbete i socialtjänsten samt professioners förutsättningar för arbete i dess organisationer.

Praktikanter

Amira Fredriksson, masterstudent i statsvetenskap vid Linköpings universitet

Under sin tid som praktikant våren 2019 studerade Amira Fredriksson planeringsprocesser i kustområden inom ramen för EU-projektet Coast4us. Hon undersökte främst medborgardialoger och kommunernas översiktsplaner.

Anna Svensson, masterstudent i statsvetenskap vid Linköpings universitet och Elin Svensson, masterstudent i statsvetenskap vid Linköpings universitet.

Anna Svensson och Elin Svensson gjorde tillsammans under sin praktik våren 2019 en kunskaps- och forskningsöversikt över hur Norrköpings kommun och Linköpings universitet arbetar för att öka övergångstalen. De genomförde också en intervjustudie med ungas perspektiv på eftergymnasiala studier i Norrköping.

Övriga medarbetare

Ola J Hedin, ekonom på ISAK, har varit ansvarig för ekonomi, avtal och stöd vid ansökan och upphandlingar inom CKS.

Lennart Kågström, beteendevetare, har under 2019 arbetat med CKS ledarskapsprogram *Ledarskap i kommuner* som riktar sig till högre kommunala chefer.

Forskningsprojekt vid CKS 2019

Lokal politik och demokrati

Insyn i, samt styrning och kontroll av kommunala bolag

Projektledare: Gissur Erlingsson.

Frågan om korruption och maktmissbruk i Sverige har hamnat högt på den politiska dagordningen de gångna åren. Visserligen går det aldrig att utforma system som helt utesluter rättsröta. Däremot kan motståndskraften mot oegentligheter stärkas inom de områden där riskerna för maktmissbruk är som störst. Kommunala bolag har av många aktörer utpekats som en särskild riskzon för korruption och där aningslösheten bland ledande företrädare är stor.

Forskningsprojektet är inriktat på hur kommuner arbetar med styrning av sina bolag, samt hur ansvarsutkrävandet och insynen i bolagen fungerar. Ambitionen är att projektet långsiktigt ska bidra till att öka medvetenheten om problemkomplexet i kommunsektorn, och därmed stärka ägarstyrningen, insyn i bolagen samt leda till en mer kvalitativ revision av de kommunala bolagen. Projektet fick ett uppstartsbidrag under 2013 om 260 000 SEK från Norrköpings fond för forskning och utveckling. Det slutredovisades hösten 2014 med rapporten *Hur styrs och granskas kommunala bolag?*. Med avstamp i detta pilotprojekt formulerades en ansökan till Vetenskapsrådet på samma tema, men med ett mer extensivt upplägg. Det beviljades under hösten 2014 en finansiering om 3,2 MKR under perioden 2015–2019, där också Anna Thomasson, Företagsekonomiska institutionen vid Lunds universitet och Andreas Bergh, Nationalekonomiska institutionen vid Lunds universitet medverkar. Till dags dato har ett tiotal vetenskapliga publikationer kommit ut från detta projekt, liksom ett flertal konferenssuppsatser samt krönikor och debattartiklar. Projektet slutredovisas 2020.

Politisk styrning i mindre kommuner

Projektledare: Johan Wänström.

Mycket av den forskning som genomförts på kommunal politisk styrning i Sverige de senaste 10 åren har gjorts på studier som är betydligt större än

den svenska mediankommunen. Mycket av den forskningen har dessutom behandlat och problematiserat existensen av New public management i kommunerna. I det här projektet ligger istället fokus på kommuner som har mindre än 16 000 invånare och således är mindre än den svenska mediankommunen. Hur fungerar den politiska styrningen där och vilka demokratiska och styrningsrelaterade ideal ligger till grund för styrningen där? Fallstudier genomfördes 2018 i tre mindre kommuner i Östergötland där arbetet i projektet fortsätter under 2019.

Samarbete mellan kommuner och regioner

Projektledare: Johan Wänström.

Den 1 januari 2019 ombildades de sista svenska landstingen till regioner. En viktig anledning till den förändringen har varit att regionerna skulle få ett tydligare samlat ansvar för de regionala utvecklingsfrågorna. Mycket av regionernas arbete på det och andra områden förutsätter emellertid någon form av samarbete med kommunerna i samma län. Det finns gott om forskning på olika former av flernivåstyrning i offentlig sektor, men relationen mellan regionerna och kommunerna handlar om relationerna mellan två offentliga politiskt styrda organisationer som finns på samma nivå. Det här forskningsprojektet studerar utmaningar och möjligheter i den sortens samarbeten. Planeringen inför projektet påbörjades hösten 2019 och projektet förväntas komma in i en mer intensiv fas under 2020.

Kartläggning av uppdraget som kommun- och regionstyrelsens ordförande

Projektledare: Johan Wänström.

Hösten 2019 initierade SKR (Sveriges kommuner och regioner) ett projekt med att kartlägga uppdraget som kommun- och regionstyrelsens ordförande – hur de här två målgrupperna uppfattar sina uppdrag. SKR och CKS kommer tillsammans under 2020 att genomföra en enkätstudie till alla KSO och RSO i Sverige samt därefter genomföra djupintervjuer med ett mindre urval av personer i samma målgrupp.

Lokal styrning, organisering och välfärd

Brukarinflytande och civilsamhällets relation till det offentliga

Projektledare: Erik Eriksson

Projektet undersöker medborgardelaktighet och mer specifikt ”brukarinflytande” inom välfärdssektorn. Detta är en fortsättning på Erikssons avhandlingsprojekt och berör hur brukare och patienter inom socialtjänst och psykiatri involveras i de offentliga organisationernas utvecklings- och policyarbete. Under 2019 publicerades en vetenskaplig artikel inom projektet, som handlar om hur frågor om inflytande och delaktighet påverkas av marknadskrafter och kommersialiseringstendenser.

Etableringsfasen - Om policy, praktik och kunskapsutveckling i Arbetsförmedlingens organisation

Projektledare: Kerstin Johansson. Projektmedarbetare: Erik Eriksson.

2016 till 2018 bedrev CKS en studie av Arbetsförmedlingens arbete med etableringsuppdraget; det vill säga det uppdrag som gör Arbetsförmedlingen till övergripande ansvarig för mottagandet och integrationen av nyanlända invandrare.

Projektet bedrevs genom två delstudier och det övergripande syftet var att undersöka hur olika aktörer ser på etableringsuppdraget. Johanssons delstudie fokuserar på anställda arbetsförmedlares upplevelse av att jobba med etableringsuppdraget, medan Eriksson undersöker deltagares perspektiv och hur Arbetsförmedlingen arbetar med att integrera deltagarperspektiv i sitt policyarbete. I studien ingick också att studera och analysera hur etableringsuppdraget formuleras officiellt, politiskt och organisatoriskt. Projektet avslutades formellt 2018, dock arbetar Eriksson och Johansson vidare med en vetenskaplig artikel som skickades in till tidskrift under hösten 2019. Kopplat till projektet publicerade Eriksson under 2019 även en kunskapsöversikt på temat integration och etablering av nyanlända. Projektet finansierades av Arbetsförmedlingen.

Praktik och framtid i socialtjänsten i små landsortskommuner

Projektledare: Kerstin Johansson. Projektmedarbetare: Erik Eriksson, Jessica Sjögren.

Detta projekt undersöker om och hur strategisk samordning och samverkan kan vara ett medel för att säkra långsiktigt hållbara välfärdstjänster. I en förstudie intervjuas socialcheferna i de sex minsta kommunerna i Östergötland, i syfte att få en inblick i hur små kommuner organiserar och arbetar med socialtjänst för att möta sina utmaningar. Projektet har beviljats planeringsbidrag från Forte i syfte att skalas upp till en mer omfattande studie av mellankommunal samverkan inom socialtjänsten.

Ungdom, utbildning, bildning och arbetsmarknad.

Projektledare: Kerstin Johansson. Projektmedarbetare: Elin Svensson, Anna Svensson.

Under 2019 har Johansson lett ett projekt om bildning, utbildning och arbete, med särskilt fokus på det avtal om strategisk samverkan som finns mellan Linköpings universitet och Norrköpings kommun. Projektet behandlar bland annat frågan om så kallade övergångstal till eftergymnasiala studier och högskoleutbildning, som är ett av fokusområdena i samverkansavtalet.

Asset management - Förvaltning och utveckling av anläggningstillgångar inom VA och gator och vägar

Projektledare: Robert Jonsson.

I kommunerna finns sedan några år tillbaka finansiella och verksamhetsmässiga mål med inriktning mot god ekonomisk hushållning som stöd för att bedriva kommunala verksamheter av god kvalitet på kort och lång sikt. I kommunerna utvecklas och tillämpas olika verktyg och metoder för att följa upp och säkra kvalitet över tid. Ett sådant exempel är Svenskt Vattens verktyg Hållbarhetsindex, som syftar till att hjälpa kommunerna att analysera och utveckla VA-verksamheten. Senare års hållbarhetsindex visar att många kommunala VA-organisationers anläggningar har en väl fungerande drift. Samtidigt finns stora brister vad gäller eftersatt underhåll och de kommunala VA-organisationernas förmåga att utveckla långsiktiga planer, strategier och processer.

Robert Jonsson har erhållit forskningsmedel för flera års studier som handlar om förvaltning och utveckling av anläggningstillgångar inom VA och gator och vägar (se www.inframaint.se sited 200206) och specifikt projekten "Hantering av policymisslyckanden rörande anläggningstillgångar" samt "Styrning och organisation av infrastrukturförvaltning i ett livscykelperspektiv" samt "Syntes av resultaten till ett ramverk". Forskningsprojektet Inframaint finansieras av Mistra. Robert Jonsson är med i ledningsgruppen för Inframaint samt arbetar i tre delprojekt (se ovan). I ett av dessa delprojekt är Robert Jonsson projektledare.

Idrott som en väg till social inkludering: styrning genom demokratisk fostran och organisatorisk samverkan

Projektledare: David Ekholm

Det här forskningsprojektet handlar om idrottens potential för socialpedagogiskt integrationsarbete med barn och unga samt om den roll som samverkan mellan offentliga och civilsamhälleliga aktörer har för att bedriva sådant arbete. I projektet följs flera olika idrottsbaserade verksamheter med fokus på att bidra till samhällsnytta såsom exempelvis inkludering, integration eller drog- och brottsprevention

Kunskapen om detta är väsentlig både som generellt bidrag till reflektion över idéer om lärande och samverkans plats i dagens socialpolitik samt som kunskapsbidrag för utveckling av praktiskt arbete i kommuner och hos andra aktörer. Projektet bidrar till en ökad förståelse för vilken roll civilsamhället har och kan få som producent av välfärdens service och tjänster, i ett samhälle som gradvis omorganiserar sina välfärdsinsatser.

Under hösten 2019 skrevs och publicerades ett flertal vetenskapliga och populärvetenskapliga artiklar och bokkapitel inom ramen för projektet. Dessutom påbörjades ett bokprojekt som ska avslutas under 2020, där den bedrivna forskningen om idrott som ett verktyg för sociala ändamål ska sammanfattas och göras tillgänglig för en svensk publik.

Samverkan som ett verktyg för policy och för att sätta Östergötland i rörelse

”Sätt Östergötland i rörelse.nu” (SÖiR) är en insats som Region Östergötland utvecklat som svar på behov identifierade i Östgöta-kommissionens arbete för ökad folkhälsa, ett svar som bygger på att skapa förutsättningar för ökad rörelse och fysisk aktivitet hos befolkningen, och som bedrivs i samverkan med andra aktörer i samhället. Uppföljningen av detta folkhälsoarbete handlar om hur politiska ambitioner om förbättrad hälsa, ökad jämlikhet samt ökad rörelse sätts i bruk i samverkan mellan regionen, kommuner, staten genom länsstyrelsen och aktörer i civilsamhället. I projektet studeras hur samverkan går till och fungerar som ett verktyg för verksamheten SÖiR.

Under 2019 har datainsamling och analysarbete genomförts, av Ekholm och Elin Svensson. Resultaten kommer att publiceras under 2020 i en rapport i CKS rapportserie samt i en vetenskaplig artikel.

Lokal utveckling och samhällsplanering

Demografianpassad infrastruktur i kommuner som krymper

Projektledare: Josefina Syssner och Robert Jonsson.

Även om svenska kommuner med vikande befolkningsunderlag börjat uppmärksammas allt mer, saknas forskning kring om och hur krympande kommuner anpassar sina anläggningstillgångar. Att sådan kunskap saknas är anmärkningsvärt, eftersom det kommunala utjämnningssystemet inte kompenserar för dåligt underhållna anläggningstillgångar. Dessutom innebär oanvända anläggningstillgångar att resurser går åt till sådant som inte genererar någon nytta för medborgarna.

Syssner och Jonsson har genomfört forskning som syftar till att öka förståelsen för strategier som krympande kommuner under lång tid använt för att undvika att hantera anläggningstillgångar inom VA i enlighet med god ekonomisk hushållning. Under 2019 har projektet avslutats och artikelmanus skickats till tidskrift för publicering.

Stadsutvecklingsprojekt i mellanstora städer - planeringsprocesser, planeringslogiker och finansiering

Projektmedarbetare: Brita Hermelin och Robert Jonsson.

Denna studie handlar om stadsutvecklingsprojekt i mellanstora städer, där Västerås och Norrköping utgör de empiriska exemplen. Stadsutvecklingsprojekten som studeras är sådana som omfattar att utveckla nya stadsdelar på vattennära lägen och som tidigare har varit industrimark. Detta innebär krav på kostsam marksanering. Forskningsfrågan riktar fokus mot finansiering och organisering genom governance för fysisk utvecklingsplanering. Under 2019 har projektet avslutats och artikelmanus skickats till tidskrift för publicering.

Utveckling, tillväxt och företagande i stora städer i Sverige

Projektmedarbetare: Brita Hermelin, Inessa Laur, Bo Persson.

Den här studien baseras på forskningsresultat från projektet ”Norrköpings arbetsmarknad i förändring” och är en vidareutveckling av dessa. Projektet undersöker lokal utveckling för stora städer i Sverige. Analysen omfattar att studera lokala och regionala stödstrukturer. Resultat under 2019 är presentation vid tre konferenser (AABS i Sydney, NGM i Trondheim och RSA i London) samt 1 Hermelin & Persson artikelmanus för publicering i tidskrift + 2 Laur artikelmanus.

Kompetensförsörjning och lokal utveckling – fokus yrkesutbildning

Projektmedarbetare: Brita Hermelin och Bo Persson.

Detta projekt handlar om yrkesutbildning. I centrum står kommunernas initiativ inom detta fält och hur de samverkar med arbetsgivare framförallt inom tillverkningsindustrin. Projektet studerar de olika aktörernas motiv och drivkrafter för samverkan, samt vilka faktorer som påverkar hur samverkan initieras, upprätthålls och förnyas. Resultat från projektet under 2019 omfattar ett artikelmanus, ett antologikapitel, ett arbetsnotat och en populärvetenskaplig artikel.

Regional och lokal strategisk planering för stora infrastrukturprojekt – exempel höghastighetsjärnväg och Ostlänken

Projektmedarbetare: Brita Hermelin och Sara Gustafsson.

Detta projekt är en uppföljning av ett tidigare samverkansprojekt som redovisades genom CKS-rapporten ”Ostlänken och hållbar regional utveckling” (2018:6). Arbetet består i att fortsatt följa regional och lokal strategisk planering i samband med investeringar för höghastighetsjärnväg och fördjupa analysen kring detta. Resultatet från projektet under 2019 är ett manus för konferens och organisation av session vid konferens (NGM i Trondheim).

Kommunal näringslivsutveckling: kapacitet och organisatoriska vägval

Projektmedarbetare: Joseфина Syssner, Albin Olausson och Brita Hermelin.

Detta projekt genomförs i samverkan med Tillväxtverket. Studien syftar till fördjupad kunskap om hur och i vilken mån kommuner av den typ som ingår i stödområde A arbetar med frågor som rör lokal utveckling, näringslivsutveckling och lokal attraktionskraft. Två huvudfrågor står i fokus: 1) Vilken kapacitet har de 39 kommunerna att alls arbeta med utvecklingsfrågor? 2) Vad väljer kommunerna att använda sina extra medel till? Projektperiod är 2018–2020. Under 2010 genomfördes en enkätstudie som har redovisats muntligt för Tillväxtverket.

Kunskapsstyrning i besöksnäringen

Projektmedarbetare: Josefina Syssner, Petra Svensson.

I detta projekt studeras Tillväxtverkets insats ”Hållbar produktutveckling” (HPU). I detta projekt medverkar sju regioner. Kunskapsstyrning och kunskapsutveckling ses som viktiga nycklar i utvecklingen av besöksnäringen och utvecklingen av exportmogna hållbara destinationer och destinationsprodukter. I projektet ligger fokus på hur det regionala arbetet med destinations- och produktutveckling kan förstås utifrån kunskapsstyrning som verktyg och policy för utveckling, och på hur besöksnäringens tvärsektoriella dimension påverkar hur kunskapsstyrning i besöksnäringen kan förstås och organiseras. Projektet finansieras av Tillväxtverket och slutrapporterades i oktober 2019.

The Black box of participatory planning

Projektledare: Josefina Syssner. Projektmedarbetare: Erik Eriksson, Amira Fredriksson

Forskningsprojektet löper mellan åren 2018 och 2020 och är del av ett större, internationellt samverkansprojekt kring kustnära planering: *Coast4Us – Sustainably planned and managed marine and coastal areas*, finansierat via Interreg Central Baltic och samordnat av Länsstyrelsen i Östergötland.

Den delstudie som bedrivs på CKS avser att studera kommuners arbete med medborgardeltaktighet i sin samhällsplanering. Mer specifikt undersöks hur det offentliga hanterar de synpunkter och åsikter som samlas in genom olika dialoger, samråd och konsultationer. Under 2019 genomfördes materialinsamling i form av intervjuer och deltagande observationer, och ett första arbetsnotat publicerades. Arbetet med att författa en första vetenskaplig artikel inleddes också.

Forskningsprojekt finansierade av CKS

Genom CKS forskningsstöd genomförs projekt av forskare verksamma vid olika avdelningar vid Linköpings universitet. Forskning under 2019 genomfördes inom följande projekt.

Hur kan kommunala chefer leda för både produktion och innovation?

Projektledare: Anna Fogelberg Eriksson, IBL.

Forskningsprojektet beviljades medel 2016.

Projektet slutredovisades under 2019. Resultatet beskrivs i en publicerad CKS-rapport (2019:6) författad av Anna Fogelberg Eriksson och Johanna Nählinder med titeln ”Att leda för både produktion och innovation i kommuner”.

Den lokala politikerns bildningsarenor

Projektledare: Henrik Nordvall, IBL.

Forskningsprojektet beviljades medel 2016.

Detta projekt avser undersöka (ut)bildningsmöjligheter som organiseras för kommunalpolitiskt förtroendevalda, dels genom partierna och de studieförbund och folkhögskolor de samverkar med, dels genom kommunerna. Syftet är att ge överblick och fördjupad bild av organiserade bildningsarenor av olika slag för kommunalpolitiker. Forskningsfrågorna handlar om omfattning och variation, mål för utbildningsarrangemang samt betydelse av dessa för de individer som deltar.

Under 2019 slutfördes inventeringen av utbildningar riktade mot politiker som organiseras av kommuner, partier och studieförbund. Intervjuer har genomförts med olika aktörer som på skilda vis arbetar med utbildning för politiskt förtroendevalda: kommunala tjänstemän samt representanter från SKL, partier och studieförbund. Utbildningsmaterial från dessa kontexter har samlats in, liksom statistik från studieförbund. Preliminära resultat har under året presenterats som papers vid den statsvetenskapliga konferensen Swepsa (Norrköping), den vuxenpedagogiska konferensen ESREA (Belgrad) och folkbildningsforskningskonferensen Mimer (Linköping). Preliminära resultat presenterades också på CKS under hösten då även tidsplan för inlämning av rapportmanus fastställdes (28 februari 2020).

Kommunalt flyktingmottagande och konflikten om framtidens statsfinanser Peo Hansen (projektledare) och Karin Krifors, REMESO

Forskningsprojektet beviljades medel 2018.

Med det kommunala flyktingmottagandet i samband med flyktingkrisen 2015 som fallstudie undersöker projektet konflikten mellan statens (eller regeringens/rikspolitikens) och många kommuners ståndpunkter i frågan flyktingmottagandets finansiering och dess konsekvenser för välfärden. Projektet bidrar till att utveckla förståelsen av finanspolitik samt migrationens inverkan på välfärd och utvecklingen i svenska lokalsamhällen. Utöver litteraturstudier, insamling av olika typer skriftligt empiriskt material (t.ex. policydokument och statistik) har vi under 2019 även genomfört intervjuer med kommunföreträdare i två kommuner.

Svenska för invandrare - att organisera för inkludering

Projektledare: Andreas Fejes, Institutionen för beteendevetenskap och lärande, IBL

Forskningsprojektet beviljades medel 2018.

Projektet undersöker hur Svenska för invandrare (SFI) kan organiseras för att bidra till migranters sociala inkludering, och möjligheter och begränsningar för detta. Vidare studeras elevernas inkluderingsbanor och meningsskapande kring sitt deltagande i SFI och social inkludering. Under 2019 har datainsamling skett i två kommuners SFI-verksamhet i form av intervjuer med ledning (6), lärare (8) och elever (34) samt observationer av framförallt undervisningen (8).

Organisering och styrning för balans mellan tillit och kontroll på en kundvalsmarknad för hemtjänst

Projektledare Lena Högberg

Syftet med projektet är att skapa kunskap om kommunal organisering av kundvalsmarknader och specifikt hur styrning av utförare går till med fokus på samspelet mellan tillit och kontroll. Under år 2019 har vi för projektets räkning kartlagt kundvalsmarknaden i Norrköping med hjälp av dokumentation och initiala intervjuer med förtroendevalda och tjänstemän. En första omgång intervjuer med tjänstemän på beställarsidan respektive utförare av hemtjänst har genomförts för att fånga deras perspektiv på organisering och styrning med avseende på tillit och kontroll. Totalt har 18 personer intervjuats.

Utbildningspolitik som verktyg i regional utvecklingspolitik: Kommunerna och regional samverkan om yrkesutbildning

Projektledare: Bo Persson

Forskningsprojektet beviljades medel 2018.

Syftet med detta projekt är att analysera hur kommunerna använder yrkesutbildning som ett verktyg för regional utveckling genom samverkan, samt hur makt och inflytande fördelas i styrningen och planeringen inom yrkesutbildningsområdet. Under 2019 har en genomgång av tidigare studier genomförts, statistik samlats in och en enkät utformats. Projektet har även presenterats och diskuterats vid en workshop om mellankommunal samverkan på "The EURA UAA City Futures IV Conference" i Dublin (Juni 2019).

CKS Lärande

De aktiviteter som har ett uttalat syfte att skapa möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstepersoner samlas i verksamhetsområdet CKS Lärande. Det handlar om kommundagar, samverkansdagar, seminarier, utbildningar och nätverk. Denna verksamhet ger forskare, politiker och tjänstepersoner möjlighet till kunskapsutbyte och reflektion. Därigenom bidrar CKS till att främja den strategiska kompetensen hos kommunala politiker och tjänstepersoner, men också till att kommunrelevant forskning kan bedrivas.

CKS seminarier

CKS arrangerar regelbundet seminarier som vänder sig till kommunernas politiker och tjänstepersoner, forskare och studenter. Seminarier och konferenser där medarbetare vid CKS medverkat externt redovisas längre fram i verksamhetsberättelsen.

Under 2019 har två seminarier genomförts i samarbete med kommunerna. Seminarierna ägde rum i ute i kommunerna, i regel i respektive kommunhus, där kommunchefen hälsade välkommen.

En hållbar framtid

Med utgångspunkt i agenda 2030 handlade seminarier serien våren 2019 om hur hållbar samhällsutveckling kan förstås och eftersträvas inom lokal offentlig politik och förvaltning. I genomsnitt var 31 personer anmälda till varje seminarietillfälle.

- "Så kan kommunen vara motor i ett lokalt Agenda 2030-arbete". 7 mars 2019 i Vadstena. Föreläsare: Sara Gustafsson, biträdande professor vid avdelningen för industriell miljöteknik vid Linköpings universitet.
- "Omställning, anpassning och klimatarbetets akilleshälar". 11 april 2019 i Valdemarsvik. Föreläsare: Sofie Storbjörk, universitetslektor vid tema miljöförändring vid Linköpings universitet.
- "Bortom BNP-tillväxt – framtidsbilder för hållbar samhällsbyggnad". 9 maj 2019 i Linköping. Föreläsare: Åsa Svenfelt, docent vid avdelningen för strategiska hållbarhetsstudier vid Kungliga Tekniska Högskolan.

Kommunal ekonomi - God ekonomisk hushållning och långsiktig planering

Ekonomi är den röda tråden inom den kommunala verksamheten; samtidigt upplever många kommuner att det är svårt att finna finansiering till verksamheten. Seminarier serien hösten 2019 handlade om hur kommuner kan upprätthålla god ekonomi och planera för långsiktig finansiering. I genomsnitt var 40 personer anmälda till varje seminarietillfälle.

- ”Finansiella utmaningar och potentiella lösningar”. 3 oktober 2019 i Norrköping. Föreläsare: Eva Mörk, professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet.
- ”God ekonomisk hushållning på gott och ont”. 14 november 2019 i Motala. Föreläsare: Ulf Ramberg, docent vid Rådet för kommunalekonomisk forskning och utbildning (KEFU) vid Lunds universitet.
- ”Stabil ekonomi i samhällsbygget”. 12 december 2019 i Kisa. Föreläsare: Robert Jonsson, ek. doktor, vid Centrum för kommunstrategiska studier vid Linköpings universitet.

CKS kommundag

CKS har en lång tradition av att organisera en konferens årligen som vi kallar ”CKS kommundag”. Under 2019 beslutades att byta tidpunkt på året då dessa ska arrangeras; från höst till vår. Det innebär CKS under hösten 2019 genomförde planeringen och annonserade inbjudan till kommundag med datum i februari 2020.

Samverkansdag med Linköpings kommun

Den 6 november 2019 arrangerade CKS tillsammans med Linköpings kommun en samverkansdag med temat *Teknikutveckling i människans tjänst – möjligheter för vård och omsorg*.

Samverkansdagen 2019 handlade om hur frågor om etik, kvalitet och samspelet mellan människa och teknik blir högst angelägna att diskutera när utbudet av E-hälsotjänster och digitaliseringen inom äldreomsorgen ökar.

Föreläsare under samverkansdagen var Christina Samuelsson, biträdande professor i logopedi vid Linköpings universitet, Kerstin Agnvik, specialistundersköterska på Kompetenscenter för en god demensomsorg, Leanlink, Linköpings kommun, Joakim Jederström, IKT-inspiratör, Leanlink, Linköpings kommun och Lisa Widerberg, masterstudent i kognitionsvetenskap vid Linköpings universitet.

Samverkan i nätverk

CKS strävar efter samarbete med samtliga medlemskommuner. En form för detta är att arbeta i nätverk. Nätverken löper normalt över flera år. Samtidigt omprövas nätverkssamarbetet regelbundet. Omprövningen sker i dialog med såväl styrelsen som med kommunföreträdare och forskare. Medarbetare vid CKS kan olika roller i olika nätverk och kan i en del fall leda och organisera nätverken, i andra vara med som deltagande forskare. Samtliga nätverk syftar till lärande och erfarenhetsutbyte.

Kommunledning - nätverk med kommunstyrelseordförande

För snart tjugo år sedan bildades ett nätverk av kommunstyrelseordföranden från CKS medlemskommuner, men också från kommuner som gränsar till Östergötland. Nätverket syftar till lärande och erfarenhetsutbyte kring den egna rollen i relation till den kommunala organisationen och det omgivande samhället. Under hela denna tid har kommunstyrelseordförandena gett CKS i uppdrag att leda nätverket. För CKS innebär detta en möjlighet att etablera och upprätthålla strategiskt viktiga relationer med politiker i den kommunala sfären, bedriva kommunrelevant forskning och bidra till kunskapsutveckling och reflektion genom ett möte mellan deltagare och forskare.

Nätverket träffas fyra gånger per år, vanligtvis en gång tillsammans med kommunchefernas nätverk. Värdskapet för nätverksträffarna cirkulerar bland medverkande kommunstyrelseordförande. På så sätt har förhållanden i enskilda kommuner kunnat uppmärksammas till gagn både för nätverksdeltagare från de kommuner som varit värdar och för deltagare från övriga kommuner. Deltagande i nätverket är personligt.

Under 2019 gästades nätverket av ett antal forskare från LiU och andra universitet. Även forskare som är verksamma på CKS presenterade sin forskning.

Nätverket leddes under 2019 av Johan Wänström och Martin Klinthäll.

Kommunledning - nätverk med kommunchefer

För 20 år sedan bildades ett nätverk av kommuncheferna från CKS medlemskommuner, men också från kommuner som gränsar till Östergötland. Nätverket syftar till lärande och erfarenhetsutbyte kring den egna rollen i relation till den kommunala organisationen och det omgivande samhället. Under hela denna tid har CKS haft uppdraget att leda nätverket. För CKS innebär detta en möjlighet att etablera och upprätthålla strategiskt viktiga relationer med chefstjänstemän i den kommunala sfären, bedriva kommunrelevant forskning och bidra till kunskapsutveckling och reflektion genom ett möte mellan deltagare och forskare.

Nätverket träffas fyra gånger per år, vanligtvis en gång tillsammans med kommunstyrelseordförandenas nätverk. Värdskapet för nätverksträffarna cirkulerar bland medverkande kommunchefer. På så sätt har förhållanden i enskilda kommuner kunnat uppmärksammas till gagn både för nätverksdeltagare från de kommuner som varit värdar och för deltagare från övriga kommuner. Deltagande i nätverket är personligt.

Under 2019 gästades nätverket av ett antal forskare från LiU och andra universitet. Även forskare som är verksamma på CKS presenterade sin forskning. Nätverket leddes under 2019 av Johan Wänström och Robert Jonsson.

Nätverk för brottsförebyggande arbete - RegBrå

RegBrå – Regional samverkan för brottsprevention – är ett samarbete mellan kommunerna i regionen, Polisen i Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och Linköpings universitet. Samarbetet har pågått sedan december 2010. Syftet med nätverket är att genom samverkan öka kunskapen om prevention och medverka till ökad kraft i det lokala brottspreventiva arbetet i kommunerna. CKS uppgift är framförallt att fungera som ett vetenskapligt stöd, under 2019 via biträdande professor Kerstin Johansson. Nätverket koordineras via Länsstyrelsen.

Nätverket för kommuner som krymper

Sveriges befolkning har sedan 1970-talets mitt ökat med drygt 1,5 miljoner invånare. Samtidigt har nästan hälften av landets kommuner under samma period haft en negativ befolkningsutveckling. Studier visar att krympande befolkningstal har stor betydelse för förmågan att leverera väl fungerande välfärdstjänster. Trots detta har få kommuner tydligt uttalade strategier för hur man ska hantera en långvarig befolkningsminskning. Därför har Arena för Tillväxt, SKL och CKS tagit initiativ till ett lärandenätverk där företrädare för krympande kommuner delar erfarenheter och fokuserar på utvecklingsfrågor på övergripande strategisk nivå. Målet är att ge deltagarna ökad kunskap och praktiska verktyg hur de kan möta utmaningarna som finns i att leda en liten och krympande kommun. Under 2018 har KSO och kommunchef från 20 kommuner med långvarig befolkningsminskning deltagit i nätverket. Josefina Sysner har varit CKS representant i nätverket.

Nätverk för Samverkansdoktorander i Socialt arbete

Initiativet till nätverket växte fram under 2016 för att utveckla och stärka samverkansdoktorander i socialt arbete och deras roll i arbetet att långsiktigt och strategiskt stärka kunskapsutvecklingen inom kommunal socialtjänst.

Initiativet stöds av Centrum för kommunstrategiska studier, CKS. Under 2019 ledde Kerstin Johansson nätverket. Målsättningen är att nätverket ska fungera som ett stöd både till enskilda samverkansdoktorander och till de kommuner som investerat eller planerar att investera i denna anställningsform. Nätverket arbetar bland annat för att utveckla samverkan med en befintlig forskarskola för samverkansdoktorander i socialt arbete.

Nätverk för kommunsekreterare

I Östergötland finns ett nätverk med kommunsekreterare. I nätverket ingår även några kanslichefer. Nätverket drivs av kommunsekreterarna och de träffas några gånger per år. Det centrala för Östergötlands regionala kommunsekreterarnätverk är att verka för ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte, ge möjlighet till kompetensutveckling inom juridiska frågor, samt kompetensutveckling generellt inom kommunsekreterarens övriga arbetsområden. Under 2019 medverkade Robert Jonsson och Johan

Wänström i nätverket för att berätta om kommunstrategisk relevant forskning, men även för att bedriva en interaktiv studie om kommunsekreterare. Den interaktiva studien kommer att pågå även under inledningen av 2020 och planen är att studiens ska presenteras i en CKS-rapport.

Utbildningar

Ledarskap i kommuner samt Återträffar

CKS har sedan början av 2000-talet nästan årligen erbjudit en utbildning för högre kommunala chefer – *Ledarskap i kommuner*. Kommunerna ger utbildningen sitt stöd med avsikt att stärka ledarskapet i kommunerna och i regionen som helhet. Den ses som ett sätt att utveckla kommunernas förmåga att skapa en långsiktigt hållbar utveckling. Utbildningen ska bidra till en ökad medvetenhet om samspelet mellan individ, grupp, organisation och samhälle. Ett mer specifikt syfte är att kommunala chefer ska utveckla det personliga ledarskapet, den egna förmågan till omvärldsanalys och rollen som "samhällsspanare" och samhällsförändrare. Målgruppen är kommunala chefer som arbetar direkt mot den politiska ledningen i nämnder och styrelser samt högre chefer med personalansvar. Utbildningsåret 2019 – 2020 (hösten – våren) hade den traditionella utbildningen Ledarskap i kommuner en paus. Istället ordnades en utbildning vid namn Ledarskap i kommuner – fortsättningsomgång för kommunala chefer som tidigare gått programmet.

I utbildningsledningen fanns under 2019 Robert Jonsson, ansvarig för utbildningen samt Lennart Kågström, Barfota AB. Intresset för att delta var bra och hösten 2019 startade utbildningen med 16 deltagare, i samarbete med Spetsa AB.

Under 2019 har även den nya utbildningen av Ledarskap i kommuner arbetats fram. Det arbetet har letts av Robert Jonsson samt Sofia Nordmark, universitetslektor och sociolog på Socialt arbete vid Linköpings universitet. Från och med hösten 2020 görs således en nystart och utbildningen blir då en uppdragsutbildning.

Ekonomi

Resultaträkning i tkr.

INTÄKTER

	2019	2018
Anslag universitet	3 635	3 451
Bidrag medlemskommuner & region	9 291	9 439
Övriga projekt	4 494	4 606
SUMMA INTÄKTER	17 420	17 497

KOSTNADER

Personalkostnader	-11 051	-10 464
Lokalkostnader	-937	-954
Driftskostnader	-1 454	-1 495
LiU- och institutionsavgifter	-2 949	-3 789
SUMMA KOSTNADER	-16 390	-16 702

ÅRETS RESULTAT	1 030	795
-----------------------	--------------	------------

Vissa balansposter

	2019-12-31	2018-12-31
Periodens verksamhetsutfall	1 030	795
Balanserad kapitalförändring	5 354	4 559
Oförbrukade erhållna bidrag	6 196	9 428
Förbrukade, ännu ej erhållna bidrag	-749	-38
SUMMA UTGÅENDE MEDEL	11 831	14 744

Bokslutskommentarer

CKS resultat för 2019 är ett överskott om 1 030 tkr, vilket är 1 464 tkr högre än budgeterat. Bakgrunden är främst lägre kostnader än planerat, jämnt fördelat mellan personal- och driftskostnader samt LiU- och institutionsavgifter.

CKS myndighetskapital uppgick vid årets slut till 6 384 tkr (5 354), oförbrukade erhållna bidragen till 6 196 tkr (9 428) och förbrukade, ännu ej erhållna bidrag till -749 tkr (-38). CKS följer därmed planen att omsätta kommunernas bidrag i verksamhet, och även om de balanserade medlen alltså minskar går CKS in i 2020 med en bättre balanserad ekonomi än tidigare år.

Årets resultat

Genom samverkansavtalen har CKS rekvirerat 8 063 tkr från medverkande kommuner, 2 094 tkr från Region Östergötland och 3 560 tkr från Linköpings universitet, totalt 13 718 tkr. Det är 405 tkr mer än 2018, till följd av den indexering som finns i samverkansavtalet.

Övriga intäkter är totalt sett något lägre än planerat, det är främst upparbetade kostnader inom vissa externa bidragsprojekt som inte nått upp till budgeterad nivå. Anslagsmedlen är marginellt högre än planerat. Nettoförändringen av intäkter gentemot budget är ca - 300 tkr.

Den stora avvikelserna mot budget består i stället i lägre kostnader jämfört med budget. Till följd av de personalförändringar som skedde under senare delen av 2019, samt naturliga variationer och försäljning av undervisningstjänster inom universitetet, är årets personalkostnader ca 600 tkr lägre än planerat.

Även driftskostnaderna är ca 600 tkr lägre än budgeterat, vilket delvis är en naturlig följd av de lägre personalkostnaderna och delvis beror på förändringar i forskningsprojektens behov och verksamhet.

I bokslutet har även centrala medel från institutionen fördelats till avdelningarna. Genom denna återbetalning av tidigare avgifter har kostnaden för LiU- och institutionsavgifter minskat, och för helåret är effekten totalt 600 tkr jämfört med budget.

Upparbetat kapital och oförbrukade medel

De oförbrukade erhållna bidragen uppgick till 6 196 tkr. Det är väsentligt lägre än de 9 428 tkr som fanns vid föregående års slut. Denna utveckling får ses som positiv, då målsättningen är att kommunernas bidrag ska omsättas i verksamhet och inte finnas balanserade inom CKS. Samma process har skett inom ett större externfinansierat projekt, där utbetalningen kommit tidigt med en större post oförbrukade medel som följd. Nu är det viktigt att CKS håller "rätt" nivå, så att varken nya balanser eller underskott upparbetas.

CKS myndighetskapital uppgick vid årets slut till 6 384 tkr, varav årets resultat utgör 1 030 tkr och balanserad kapitalförändring 5 354 tkr. I och med att tidigare balanserade bidragsmedel nu har förbrukats, räknar CKS med att

använda anslagsmedel i högre grad än tidigare med början 2020.

Av de oförbrukade medlen är 1 255 tkr avsatta för CKS forskningsstöd. Det är väsentligt lägre än 2018 års nivå om 3 855, men en naturlig följd av uppstarten av en ny omgång forskningsprojekt och totala utbetalningar om 4 344 tkr under året. Avsättningen är fortsatt 15 % av de årliga inbetalningarna från kommunerna och universitetet inom ramen för samverkansavtalet. Posten "Förbrukade, ännu ej erhållna bidrag" är högre än tidigare år, till följd av att två projekt erhåller EU-finansiering, som utbetalas retroaktivt.

Nya avtal om extern finansiering 2019

I sammanställningen nedan visas ingångna överenskommelser om forskningsfinansiering som tecknats under verksamhetsåret. Den externa finansieringen består i huvudsak av forskningsbidrag.

Beviljade ansökningar och ingångna överenskommelser om forskningsfinansiering under 2019				
Forsknings-finansiär	Projekt	Samarbets-partners	Sökt/ beviljat belopp	Sökande och medsökande
Nordiska ministerrådet	Nätverksmedel: Knowledge production in social work	Nordiska lärosäten	12 000 EUR	Kerstin Johansson
Tillväxtverket	Näringslivsarbete i stödområde A	-	400 000 SEK	Syssner, Hermelin, Olausson
Forte	Strategical coordination and collaborations for long-term sustainable social service provision - An explorative case study to investigate the municipalities challenges and collaborations	-	973 000 SEK	Kerstin Johansson Erik Eriksson Jessica Sjögren
Nordiska ministerrådet	Nätverksmedel: Network Knowledge production in social work	Nordiska lärosäten	10 000 EUR	Kerstin Johansson

Uppdrag, medverkan i vetenskapliga konferenser med mera

David Ekholm

- Refereeeuppdrag för olika internationella vetenskapliga tidskrifter.
- Uppdrag för bedömande jury vid disputation och försvar av avhandling. Community sport and social cohesion: a social work perspective, by Shana Sabbe. University of Ghent, Belgium. 2019-09-19.
- Inbjuden deltagare i "Expert Group Meeting on 'Integrating sport into youth crime prevention and criminal justice strategies'". United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Bangkok, Thailand, 16 - 18 December 2019
- Presentation av forskning. Statsvetenskapliga förbundets årsmöte (SWEPSA 2019). Presentation av konferensbidrag. The formation of civil society: governing midnight-football in the balance between autonomy and control, 2019-10-03.
- Presentation av forskning. European Sociological Association Conference 2019. Presentation av konferensbidrag. Midnight-football: the rationalities and technologies of discipline in a sports-based intervention in suburban Sweden. Manchester, 2019-08-21.
- Presentation av forskning. FORSA-symposium. Presentation av konferensbidrag. Midnattsfotboll - ett svar eller symptom på ojämlikhetens problem? Norrköping, 2019-03-13.

Erik Eriksson

- Deltagare i expertpanel på Framtidskonferens om peer support.
- Deltagare i internationell referensgrupp till forskningsprojektet "Challenges of Participation" som bedrivs i samarbete mellan VID vitenskapelig høyskole, OsloMet-Storbyuniversitetet och Høgskolen på Vestlandet.
- Sessionsledare på Vadstena Forum för samhällsbyggnads symposium, 16-17 maj.
- Presentation på FORSA:s nationella symposium, Norrköping 12-13 mars.
- Gästföreläsare vid Göteborgs universitet, institutionen för socialt arbete.
- Vetenskaplig granskare för Voluntas - International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations.
- Metodstöd och lärande utvärdering i projektet "Vi är Motala - Föräldrastöd för nyanlända".

Gissur Ó Erlingsson

- Huvudhandledare för doktoranden Emanuel Wittberg, Institutet för Analytisk Sociologi.
- Gästlärare, University of Iceland, 13–24 maj, gav kursen ”Corruption in low-corrupt societies”.
- Ersättare i Europarådets Group of Independent Experts on the European Charter of Local Self-Government.
- Vetenskaplig rådgivare, Statskontorets projekt ”Offentligt anställdas bisysslor”
- Gästföreläsare på utbildningar vid Linnéuniversitetet, Universitetet i Bergen och SNS Samhällsprogram.
- Arrangerade/var ordförande för workshopen ”Politiska partier och politiskt beteende” vid Statsvetenskapliga förbundets årsmöte, Norrköping, 2–4 oktober (med Richard Öhrvall)
- Discussant/opponent på papers panelen ”Municipal Splits: An Under-Researched Type of Territorial Reform”, på ECPR-konferensen i Wrocław, Polen, 4–7 september.
- Sverigeexpert, granskare av EU-kommissionens antikorrupsionsrapporter.
- Slutseminarieopponent/”grönläsare”, Fredrik Malmbergs avhandlingsmanus, Åbo Akademi, Finland.
- Arrangerade (och var ordförande för) konferensen/kunskapsinternatet ”Nya styr- och organisationsfilosofier i staten?”, Villa Källhagen, 21 – 22 nov (med Bo Persson).
- Fast/återkommande bloggare på statsvetargruppbloggen Politologerna (politologerna.wordpress.com).

Brita Hermelin

- Redaktör för Geografisk Annaler, series B, Human Geography.

Uppdrag vid Linköpings universitet:

- Ledamot (ordinarie) i Anställningsnämnden, Filosofisk fakultet, LiU.
- Ledamot (ersättare) i Institutionsstyrelsen, ISAK, LiU
- Ledamot i Programråd för samhällsplanerarlinjen.

Internationella konferenser och forskarseminarier

- 16–19 juni, The 8th Nordic Geographers Meeting (NGM) Trondheim, Norge. Presenterar paper.
- 21–22 november, Green economy and regional development, Örebro University. Presenterar paper.
- 14–15 november Regional Studies Association, London, UK. Presenterar paper med Bo Persson.

Nationella konferenser

- 16-17 maj Vadstena Forum, Vadstena
- 28 oktober Konferens organiserad av Nordregio: Help shape a sustainable future: Agenda 2030 at the local level, Stockholm.

Kerstin Johansson

- Gästföreläsare vid Linnéuniversitetet och vid Lunds universitet
- Koordinator för samverkansavtal mellan LiU och Norrköpings kommun.
- Handledning av doktorand Christina Söderberg.
- Undervisning mm. vid främst socialt arbete, LiU
- Medverkar i flera nätverk och forskargrupper, bland andra Nordplus-nätverket "Kunskapsutveckling i socialt arbete" och Organisationsgruppen vid Socialhögskolan i Lund.
- ledamot i ISAK:s institutionsstyrelse.
- Refereuppsatser för nationella och internationella vetenskapliga tidskrifter. Sakkunniguppsatser i tjänstetillsättningar, betygsnämnder, opponenter vid disputationer etc.

Robert Jonsson

- Forskarredaktör för tidningen Kommunal Ekonomi.
- Undervisning i företagsekonomi (handledning av uppsatser), statsvetenskap (om styrning och ledarskap i kommuner), socialt arbete (kommunal ekonomi, sociala investeringar)
- Ingår i ledningsgruppen för forskningsprogrammet Inframaint (se <https://mistrainframaint.se/>)
- Föredragshållare om organisering och styrning av sociala investeringar vid nationell konferens i Stockholm (se <https://www.sociala-investeringar.se/>)

Martin Klinthäll

- Huvudhandledare för doktorand Aliaksei Kazlou, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling, Linköpings universitet.
- Undervisning på grundläggande och avancerad nivå, Filosofisk samt Teknisk fakultet, Linköpings universitet.
- Ledamot i betygsnämnd, Filosofisk fakultet, Linköpings universitet.
- Ledamot i LiU skolsamverkansforum, Linköpings universitet.
- Redaktionsmedlem, Socialvetenskaplig tidskrift.
- Refereuppsatser för nationella och internationella vetenskapliga tidskrifter.
- Sakkunniguppsatser för Vetenskapsrådet.

Josefina Syssner

- Huvudhandledare för Per Möller, doktorand vid Tema Q, Linköpings universitet.
- Huvudhandledare, Albin Olausson Algotson, doktorand vid avdelningen för statsvetenskap, Linköpings universitet.
- Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, kommittén för stad och land. Kommittéledamot.
- Prefekt, Institutionen för kultur och samhälle, LiU.
- Parlamentariska kommittén, Kommunutredningen Fi 2017:02, ledamot i expertkommittén.
- Refereeeuppdrag för internationella vetenskapliga tidskrifter.
- Stiftelsen för kunskapsutveckling inom besöksnäringen, styrelseledamot.
- Stiftelsen Vadstena Forum för samhällsbyggande, ordförande.

Susanne Wallman Lundåsen

- Biträdande handledare för doktoranderna i statsvetenskap Alexander Ryan, Anna Ehrhart, vid Mittuniversitetet, Sundsvall. Biträdande handledare för Kristian Ellinggard, Norges Tekniska Universitet, Trondheim.
- Ledamot i expertgrupp knuten till den statliga utredningen om demokrativillkor i statlig bidragsgivning till civilsamhällets organisationer. Slutrapport SOU 2019:35, Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället.
- Medlem av redaktionsråd till Statsvetenskaplig Tidskrift.
- Sakkunnig tjänstetillsättning lektorat Södertörns högskola.
- Fakultetsopponent disputation Åbo Akademi, Finland.
- Medverkat i uppdragsutbildning om civilsamhället arrangerad av Ersta Sköndal Bräcke högskola/MUCF.

Richard Öhrvall

- Refereeeuppdrag för olika internationella vetenskapliga tidskrifter.
- Arrangerade/var ordförande för workshopen ”Politiska partier och politiskt beteende” vid Statsvetenskapliga förbundets årsmöte, Norrköping, 2–4 oktober (med Gissur Ó. Erlingsson).
- Presentation av paper vid Political Economy Workshop 2019, Rotterdam.
- Medlem i programrådet för masterprogrammet i Computational Social Science, som ges av Institutet för analytisk sociologi, Linköpings universitet.
- Fast/återkommande bloggare på statsvetargruppbloggen Politologerna (politologerna.wordpress.com).

Presentationer, föredrag med mera

Januari

- 15-17 Coast4us partnermöte och internationell nätverkskonferens, Tallin, Josefina Syssner
- 16 ”Kommunernas framtid”, presentation av SNS Konjunktursrapport (i SNS lokaler på dagen, på Moderna Museet på kvällen), Gissur Ó Erlingsson.
- 22 Föreläsning för näringslivschefer, Tillväxtverket, Stockholm, Josefina Syssner
- 31 Relationen mellan politiker och tjänstemän. Nätverk för utredare inom Norrköpings kommun, Johan Wänström.

Februari

- 4 Presentation på forskargruppen Civilsamhället och Socialt arbete, Lund universitet. Erik Eriksson
- 6 ”Korruption i världens mest rättssäkra stat”, gästföreläsning, Linnéuniversitetet, Gissur Ó Erlingsson.
- 15 Dags för ny kommunmodell? Föreläsning, SNS Skåne, SEB, Malmö.
- 17 Föredrag, ”Att ta tempen på samhällsinsatser”. Söndagsspaning, Berga kyrka, Linköping, David Ekholm.

Mars

- 6 Coast4us, internationell nätverkskonferens, Stockholm, Josefina Syssner
- 8 Valet i Östgötakommunerna. Rotaryföreningen Norrköping – Louis de Geer, Norrköping, Johan Wänström.
- 8 Koalitionsbildningar i ett nytt politiskt landskap. Socialdemokraterna: distriktsmöte för heltidsarvoderade i Östergötland. Linköping: 2019-03-08, Johan Wänström.
- 9 Podinspelning om tillväxtnormen, Danske Bank, Josefina Syssner
- 13 Konferensdeltagande, FORSA-symposium. Presentation av konferensbidrag. Midnattsfotboll - ett svar eller symptom på ojämlikhetens problem? David Ekholm.
- 14 Korruption i en lågkorrupt stat?, föreläsning på konferensen Offentlig Chef, Quality Globe Hotel, Stockholm
- 18 Valet 2018 i Östergötland med omnejd. Medlemsmöte för Liberalerna i Norrköping. Norrköping, Johan Wänström.
- 21 Korruption i en lågkorrupt stat – skäl att hålla ett vakande öga på kommunsektorn?, föreläsning för Göteborgs stads stadsrevisorer.

- 29   Korrupktion i en lågkorrupt stat – skäl att hålla ett vakande öga på kommunsektorn?, föreläsning för Östergötlands kommuners kommunrevisorer, Frimis, Linköping
- 22   “Förvaltningens betydelse för högfungerande samhällssystem”, föreläsning på chefsutbildningen Ledarskap i kommuner, Storgården, Rimforsa, Gissur Ó Erlingsson.

April

- 1   Koalitionsbildningar i ett nytt politiskt landskap. SKL:s Presidiedagar för miljö-, plan- och byggnämnder 2019. Stockholm, Johan Wänström
- 4   Utmaningar i samarbetet mellan regioner och kommuner. Introduktionsdag med tema regional utveckling, SKL. Stockholm, Johan Wänström
- 5   Förutsättningar för ansvarsutkrävande i svenska kommuner, föreläsning, SNS, Stockholm, Gissur Ó Erlingsson
- 10   Gästföreläsning ”Visioner för framtidens landsbygd, SLU, Josefina Sysner
- 11   Föreläsning om framtidens landsbygd, Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, Josefina Sysner

Maj

- 6   Relationen till medborgarna under skolnedläggningsprocesser. SKL:s Skolriksdag 2019. Stockholm, Johan Wänström
- 6   Nyhetsbyrån TT, Stockholm. Richard Öhrvall var inbjuden för att hålla ett föredrag om politiska opinionsmätningar och hur de ska tolkas.
- 7   Organisering och styrning av sociala investeringar. Nationell konferens i Stockholm, Forum för sociala investeringar. Robert Jonsson
- 9   Kommunernas framtid, föreläsning för majoritetspartiernas fullmäktigegrupper, Botkyrka kommun. Gissur Ó Erlingsson.
- 10   Regionalisering i Sverige. Föreläsning vid ”Regional utveckling 2019”, konferens organiserad av SKL, Tillväxtverket och SCB, Stockholm. Brita Hermelin.
- 16   Presentation av forskning,. ”Mellan självständighet och kontroll: civilsamhället som samhällsbyggare genom idrott som socialpolitiskt verktyg”. Vadstena Forum, Vadstena, David Ekholm
- 16-17 Symposium: Ett nytt kontrakt för samhällsbyggande, Vadstena forum, Josefina Sysner

- 21 Politisk kultur och förvaltningskultur i kommunal organisation. Framtida chef i Östergötland, chefsförsörjningsprogram Linköpings kommun, Linköping, Johan Wänström
- 21 Föreläsning på Framtidachefi Östergötland, chefsförsörjningsprogram Linköpings kommun, Josefina Syssner
- 22 Utmaningar i samarbetet mellan regioner och kommuner. Regional utveckling och forskning, Region Östergötland. Norrköping, Johan Wänström
- 22 Föredrag på integrationskonferensen FIN DAG, Skäggetorp, Linköping, Martin Klinthäll
- 22 Nationell kunskapsdag om besöksnäring, Tillväxtverket, Stockholm, Josefina Syssner
- 27 Föreläsning om krympande kommuner, Kommunsektorns organisasjon, Oslo, Josefina Syssner

Juni

- 14 Tjänstemannens roll i demokratin, Ledarskap i kommuner, Torpa, Ydre, Gissur Ó Erlingsson.
- 14 Motsatta ideal i den kommunala politiska styrningen – närhet och distans. Nätverk för kommunchefer i Östergötland med omnejd, Torpa, Ydre, Johan Wänström
- 14 Kommunchefnätverket fyller 20 år, Nätverk för kommunchefer i Östergötland med omnejd, Torpa, Ydre, Robert Jonsson
- 17-19 Presentation av paper om Participatory Planning, Nordic Geographers meeting, Josefina Syssner
- 28 Motsatta ideal i den kommunala politiska styrningen – närhet och distans. Nätverk för kommunstyrelseordföranden i Östergötland med omnejd, Finspång, Johan Wänström

Juli

- 1-31 Gästforskarvistelse, Rostock, Tyskland, Josefina Syssner

Augusti

- 21 Motsatta ideal i den kommunala politiska styrningen – närhet och distans. Nätverk för ekonomichefer i Östergötland. Söderköping, Johan Wänström
- 21 Långsiktigt hållbar organisering och styrning av anläggningstillgångar i en kommunal kontext, Nätverk för ekonomichefer i Östergötland, Söderköping, Robert Jonsson
- 21 Konferensdeltagande, European Sociological Association Conference 2019. 20-23 augusti 2019. Presentation av konferensbidrag. Midnight-football: the rationalities and technologies of discipline in a sports-based intervention in suburban Sweden, David Ekholm.

September

- 3 Samspelet mellan politiker och tjänstepersoner. Kommunstyrelsen i Motala. Motala, Johan Wänström
- 12 Samspelet mellan politiker och tjänstepersoner. Kommunledningen i Askersunds kommun. Tjällmo, Motala, Johan Wänström
- 19 Uppdrag för bedömande jury vid disputation och försvar av avhandling. Community sport and social cohesion: a social work perspective, by Shana Sabbe. University of Ghent, Belgium. David Ekholm.
- 23 Kommuner och regioner i samverkan. SKL nätverksträff för kommunala kultur- och fritidschefer samt regionala kulturchefer. Stockholm, Johan Wänström
- 30 Utmaningar i skolnedläggningsprocesser. Region Gotland, Visby, Johan Wänström

Oktober

- 3 Konferensdeltagande, Statsvetenskapliga förbundets årsmöte (SWEPSA 2019). Presentation av konferensbidrag. The formation of civil society: governing midnight-football in the balance between autonomy and control, David Ekholm.
- 3 Föreläsning om glesbygdens framtid, Arbetets Museum, Norrköping, Josefina Syssner
- 18 Lokala partier i ett nytt kommunalt parlamentariskt landskap samt i en föränderlig kommunal politisk styrkultur. Föredrag för styrelsens för Lokala partiets nätverk. Norrköping, Johan Wänström
- 18 Presentation av forskning, ”Idrott som ett verktyg för sociala ändamål”. Borens IK, ledarutbildning, Linköping, David Ekholm.

November

- 5 Presentation av forskning, ”Ungas livsvillkor i den ojämlika staden”. Utbildningsdag för närpolisen i Östergötland. Vårdnäs, Linköping, David Ekholm & Magnus Dahlstedt.
- 7 Föreläsning för analysenhet vid Finansdepartementet ”Norrköpings arbetsmarknad i förändring – strukturomvandling och lokal sysselsättning”, Norrköping, Brita Hermelin
- 7 Offentliga samtal: Om landsorten, staden och staten, Vetenskapsrådet, Stockholm, Josefina Syssner
- 12 Föreläsning om krympande kommuner, Kommunsektorns organisasjon, Bodö, Norge, Josefina Syssner
- 15 Workshop kring framtidens brukarinflytandearbete, Verdandi, Stockholm. Erik Eriksson
- 18 Föreläsning om krympande kommuner, Gjöviks kommun, Norge, Josefina Syssner

- 26 Föreläsning för Arenan/SKLs lärandenätverk större städers arbete med strategiska näringslivs- och utvecklingsfrågor, Stockholm. Brita Hermelin.
- 21 Ansvarsutkrävande i svenska kommuner, föreläsning för Finansdepartementets kommunenhet, Villa källhagen, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 22 Presentation av forskning, ”Uppföljning av folkhälsostrategin Sätt Östergötland i rörelse”, Pep Forum 2019, Generation Pep. Karolinska institutet, Stockholm, David Ekholm.
- 27 Föredrag på integrationskonferensen FIN DAG, Klockaretorpet, Norrköping, Martin Klinthäll.
- 29 Tjänstemannens roll i, och betydelse för, demokratin, föreläsning, Handläggardagen, Region Skåne, Kristianstad. Gissur Ó Erlingsson.
- 29 Kommunsekreterare – en balanserande aktör, föreläsning för CKS kommunchefsnätverk, Robert Jonsson.
- 29 Föreläsning om framtidens lokalsamhällen, KFL-dagarna, Göteborg, Josefina Syssner

December

- 2 Presentation av forskning, ”Integration, ojämlikhet och utanförskap”. Miljöpartiet de gröna i Linköping. David Ekholm.
- 3 Presentation av forskning. ”Ungas utanförskap i utsatta stadsdelar: ett samtal och dialog”. Lokal samverkansgrupp Berga, Linköpings kommun. David Ekholm.
- 4-5 Föreläsning om forskningsöversikt, Nätverket för krympande kommuner, SKR, Stockholm, Josefina Syssner
- 5 Budgetprocesser i ett nytt ekonomiskt och parlamentariskt landskap. Nätverk för kommunstyrelseordföranden i Östergötland med omnejd, Boxholm/Tranås, Johan Wänström
- 5 Föreläsning om norrlandslänens framtid, Norrlandsförbundet, Josefina Syssner
- 9 Regionalpolitik ur ett landbygdsperspektiv, SAP Östergötland, Linköping, Josefina Syssner
- 12 Seminarium om gränssnitt mellan politik och förvaltning. Ledande politiker och tjänstepersoner i Vimmerby kommun. Vimmerby, Johan Wänström
- 16-18 Inbjuden deltagare i “Expert Group Meeting on “Integrating sport into youth crime prevention and criminal justice strategies”. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), Bangkok, Thailand, David Ekholm

Undervisning

Förutom att hålla föredrag och delta i konferenser, undervisar universitetslektorer anställda vid CKS regelbundet på utbildningar på både grundnivå och avancerad nivå inom olika ämnesområden på LiU. Under 2019 har CKS medarbetare undervisat inom bland annat samhällsplanering, statsvetenskap, företagsekonomi, fackspråk, på lärarprogrammet, medie- och kommunikationsvetenskap, etnicitet och migration och socionomprogrammet.

Publikationer, vetenskapliga arbeten, mm

CKS rapporter 2019

- 2019:1 Klinthäll, Martin; CKS Verksamhetsberättelse 2018.
- 2019:3 Wänström, Johan; Motsatta ideal i den politiska styrningen av mindre kommuner. Mot en ny(gammal) kommunal politikerroll?
- 2019:4 Johansson, Kerstin, Svensson, Anna och Svensson, Elin; Samverkan för högre övergångstal - om logiker hos Norrköpings kommun och Linköpings universitet
- 2019:5 Eriksson, Erik; Perspektiv på integration och etablering – Kunskapsunderlag för ett strategiskt arbete med stöd till nyanlända.
- 2019:6 Fogelberg Eriksson, Anna och Nählinder, Johanna; Att leda för både produktion och innovation i kommuner
- 2019:7 Jansson, Ina och Runesson, Joel; Kommunala markanvisningars betydelse för hållbar stadsplanering
- 2019:8 Svensson, Petra; Ansvar för kunskapsutveckling i besöksnäringen - Regionernas och kommunernas roller och relationer

Vetenskapliga artiklar (peer-review)

- Bergh, Andreas, Gissur Ó Erlingsson, Anders Gustafsson & Emanuel Wittberg (2019). "Municipally Owned Enterprises as Danger Zones for Corruption? How Politician's Having Feet in Two Camps May Undermine Conditions for Accountability", *Public Integrity* 21(3), 320–352.
- Ekholm, D. (2019). Sport as a means of governing social integration: discourses on bridging and bonding social relations. *Sociology of Sport Journal*. doi: 10.1123/ssj.2018-0099 (online 2018)
- Ekholm, D. & Lindström Sol, S. (2019) Mobilising non-participant youth: using sport and culture in local government policy to target social exclusion. *International Journal of Cultural Policy* Doi: 10.1080/10286632.2019.1595607

- Ekholm, D., Dahlstedt, M. & Rönnbäck, J. (2019) Problematizing the absent girl: sport as a means of emancipation and social inclusion. *Sport in Society*. Doi: 10.1080/17430437.2018.1505870 (online 2018)
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M. (2019). Pedagogies of (de)liberation: salvation and social inclusion by means of Midnight Football. *Sport, Education and Society*. Doi: 10.1080/13573322.2019.1694504
- Eriksson, Erik (2019) ”Den egna erfarenhetens marknad: Om brukarinflytandearbete och kommodifiering av individers erfarenheter av psykisk ohälsa”, *Sociologisk Forskning*, 56(2):85–109.
- Erlingsson, Gissur Ó & Susanne Wallman Lundåsen (2019). ”When State-level Institutions Cannot Tell the Whole Story: An Inquiry into the Variations of Municipal Quality of Government”, *Governance – an International Journal of Policy Administrations and Institutions*. Early view online.
- Erlingsson, Gissur Ó & Gunnar Helgi Kristinsson (2019). ”Exploring Shades of Corruption Tolerance: Lessons from Iceland and Sweden”, *Kyiv-Mohyla Law & Politics Journal* 5, 141–164.
- Johansson, K. (2019) Evidence-based social work in Sweden. From policy to local practice: a long and winding road. *Evidence & Policy*, Volume 15, Number 1, January 2019, pp. 85-102(18).
- Kazlou, A. & Klinthäll, M. (2019) ”Entrepreneurial response to changing opportunity structures: Self-selection and incomes among new immigrant entrepreneurs in Sweden.” *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, Vol. 25, No. 5, pp. 859-879.
- Laur, Inessa, Magnus Klofsten & Dzamila Bienkowska, Joakim Wincent; Håkan Ylinenpää (2019). Development of European cluster initiatives: stakeholders’ contribution and enrolment. *Global Business and Economic Review*, Vol 21, N6, p. 685-711.
- Magnusson, D. & Hermelin, B. (2019): ICT development from the perspective of connectivity and inclusion – the operation of a local digital agenda in Sweden, *Norsk Geografisk Tidsskrift - Norwegian Journal of Geography*, DOI: 10.1080/00291951.2019.1596153
- Olausson, A & Svensson, P (2019) Understanding Political Entrepreneurship in Local Government Administration: a Contextual Framework, *Lex Localis*, Vol. 17, nr 3, s. 643-658.

Wallman Lundåsen, S. (2019). Patterns of civil society organisations' attempts to influence local politicians and local civil servants. *Local Government Studies*, doi: 10.1080/03003930.2019.1699068

Ödalen, Jörgen, Douglas Brommesson, Gissur Ó Erlingsson & Johan Karlsson Schaffer (2019). "Teaching University Teachers to Become Better Teachers: The Effects of Pedagogical Training Courses at Six Swedish Universities", *Higher Education Research and Development*, 38(2), 339–353.

Öhrvall, Richard & Sven Oskarsson (2019). "Practice makes voters? Effects of student mock elections on turnout", *Politics*, online first.

Övriga vetenskapliga publikationer

Bergh, Andreas & Gissur Ó Erlingsson (2019). "Riskerar kommuners tillväxtpolitik att göra mer skada än nytta?" *Ekonomisk Debatt*, 47(7), 50–61.

Hermelin, B. (2019) Knowledge Economy. In: Kobayashi, A. (ed.) *International Encyclopedia of Human Geography*. Elsevier

Isaksen, A., Hermelin, B. & Merete Knutsen, H. (2019): Jøranli, Ingvild. 2018. Labour Markets and the Geography of Firm Learning, *Norsk Geografisk Tidsskrift - Norwegian Journal of Geography*, DOI: 10.1080/00291951.2019.1589568

Böcker och bokkapitel

Berg, Linda, Gissur Ó Erlingsson & Henrik Oscarsson (2019). "Rekordhög röstdelning", i Ulrika Andersson, Björn Rönnerstrand, Patrik Öhberg & Annika Bergström [red.] *Storm och stiltje*. Göteborgs universitet: SOM-institutet.

Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (2019). Midnattsfotboll – ett svar eller symptom på ojämlikhet? I: Norberg, J.R (red.) *Idrotten och (o)jämligheten – I medlemmarnas eller samhällets intresse?* Centrum för idrottsforskning 2019:2, Stockholm.

Ekholm, D. (2019). Mellan självständighet och kontroll: civilsamhället som samhällsbyggare genom idrott som socialpolitiskt verktyg. I: Syssner, J. (red.) *Ett nytt kontrakt för samhällsbyggande?* (s.125-150). Boxholm: Linnefors.

- Erlingsson, Gissur Ó (2019). "Lokala partier", i Hagevi, Magnus [red.] Partier och partisystem. Lund: Studentlitteratur. Lund: Studentlitteratur.
- Erlingsson, Gissur Ó, Eva Mörk & Lovisa Persson (2019). Kommunernas framtid. Stockholm: SNS förlag.
- Olausson, Albin & Svensson, Petra (2019). "Nya förvaltningsideal – byråkrater och entreprenörer i samhällbyggnadsprocessen" i Syssner, Josefina (red.) Ett nytt kontrakt för samhällsbyggande? – Näringslivets, det offentliga och civilsamhällets roll. Linneros Förlag
- Holmquist, Carin, Sundin, Elisabeth & Klinthäll, Martin (2019). "Entrepreneurial dynamics in the third age - a study of trajectories for start-ups by two cohorts of entrepreneurs/self-employed aged 55 and 60" i Backman, M. et al. (red.) Handbook of Research on Entrepreneurship and Aging. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Mörk, Eva, Gissur Ó Erlingsson, Lovisa Persson (2019) Kommunernas framtid. Stockholm: SNS Förlag
- Qvist, H. P. Y., Folkestad, B., Fridberg, T., & Lundåsen, S. W. (2019). Trends in volunteering in Scandinavia. In Civic Engagement in Scandinavia (pp. 67-94). Springer, Cham.
- Svensson, Petra (2019). Att skapa helhet i offentlig sektor. Tankar om tvärasektoriellt arbete. Lund: Nordic Academic Press
- Svensson, Petra, och Syssner, Josefina (2019). "Den platsskapande strategien - ett aktörsperspektiv på hur turistiska platser blir till" i Heldt Cassel, Susanna & Wall-Reinius Sandra (red.) Ymer: Turismen och resandets utmaningar. Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi
- Syssner, Josefina & Olausson, Albin (2019). "Att främja utveckling inom besöksnäringen", i Karl Wennberg (red.) Entreprenörskap för en levande landsbygd: 15 texter om landsbygdsutveckling och entreprenörskap i Norrland (s. 279-294). Familjen Kamprads stiftelse
- Svensson, Petra (2019) "Formalized policy entrepreneurship as a governance tool for policy integration", i International Journal of Public Administration DOI:10.1080/01900692.2019.1590401

Rapporter

- Erlingsson, Gissur Ó (2019). *Får sammanläggningssidén stöd i forskningen?* Stockholm: Sveriges kommuner och landsting
- Jonsson, Robert., Thomasson, Anna, (2019). Anläggningstillgångar inom VA- Hur beskrivs de i budgetar och årsredovisningar. Svenskt Vatten Utveckling, Rapport Nr 2019-6.

Konferensbidrag

- Brommesson, Douglas, Gissur Ó Erlingsson, Mattias Fogelgren & Jörgen Ödalen (2019). "Women Teach, Men Think!'On the Double Discriminatory Effect of Being a Woman in Universities' Hiring Process", European Consortium of Political Science, 4-7 september, Wrocław
- Erlingsson, Gissur Ó & Gunnar Helgi Kristinsson (2019). "Corruption, legitimacy and the problems of causality", European Consortium of Political Science, 4-7 september, Wrocław.
- Erlingsson, Gissur Ó & Susanne Wallman Lundåsen (2019). "When State-Level institutions Cannot Tell the Whole Story", Midwestern Political Science Association, 4-7 april, Chicago.
- Erlingsson, Gissur Ó & Jörgen Ödalen (2019). "The Values of Local Self-Government and the Problem of Coerced Amalgamation", European Consortium of Political Science, 4-7 september, Wrocław.
- Ryan, Alexander & Susanne Wallman Lundåsen (2019). "Life Satisfaction and Political Trust". Statstvetenskapliga förbundets årsmöte, oktober, Norrköping.
- Wittberg, Emanuel & Gissur Ó Erlingsson (2019). "Local Corruption and Entrepreneurship –A Multilevel Analysis", European Consortium of Political Science, 4-7 september, Wrocław.

Populärvetenskapliga artiklar, krönikor, debattinlägg

- Bergh, Andreas & Gissur Ó Erlingsson (2019). "Kommunal marknadsföring blir lätt skatteslöseri", Dagens Samhälle – Perspektiv (31 oktober).
- Erlingsson, Gissur Ó (2019). "Något att läsa innan du slår samman kommuner", Dagens Arena – Arena Essä (13 oktober).
- Erlingsson, Gissur Ó (2019) "Slå ihop kommuner ingen given succé", Södermanlands Nyheter. Krönika (1 juni)
- Erlingsson, Gissur Ó (2019). "Ta frågan om korruption i tid, inte sen", Södermanlands Nyheter. Krönika. (7 maj)
- Erlingsson, Gissur Ó (2019). "Värdet av att hålla politiker på avstånd", Södermanlands Nyheter. Krönika. (26 april).
- Erlingsson, Gissur Ó (2019). "Den mest utsatta glesbygden kräver nytänkande", Södermanlands Nyheter. Krönika. (9 februari).

- Erlingsson, Gissur Ó (2019) "Kommunerna får svårt klara framtidens utmaningar", DN-debatt, Dagens Nyheter. [Med Eva Mörk och Lovisa Persson]. (16 januari)
- Erlingsson, Gissur Ó (2019). "Kommunpolitiker förtjänar en vettig ersättning", Södermanlands Nyheter. Krönika. (9 januari).
- Hermelin, B. och Persson, B. (2019) "Teknikcollege utmaningar för kommunerna", Kommunal ekonomi, nr. 2, 2019.
- Jonsson, Robert (2019) "Forskarhörnan, Skolan – forskning om förstelärare, näringslivssamverkan och olika styrlogiker", Kommunal ekonomi, nr 2, 2019.
- Jonsson, Robert (2019) "Forskarhörnan, Forskning om post-NPM och om midnattsfotboll", Kommunal ekonomi, nr 3, 2019.
- Jonsson, Robert (2019) "Forskarhörnan, Felriktad styrning bromsar utvecklingen", Kommunal ekonomi, nr 4, 2019.
- Jonsson, Robert (2019) "Hållbart ledarskap inom vård och omsorg", Kommunal ekonomi, nr 5, 2019.

CKS uppsatstävling

Som en del av vår verksamhet genomför CKS varje år en uppsatstävling, där studenter vid Linköpings universitet uppmuntras att delta, och det vinnande bidraget koras till "årets bästa kommunuppsats". Tävligen har pågått i många år, och det finns en stor ämnesbredd i de bidrag som vunnit. Antalet uppsatser som har inkommit till CKS för bedömning har ökat över perioden med 15 uppsatser år 2000 till 24 uppsatser år 2010 och 47 uppsatser år 2019. Årets vinnare heter Ina Jansson och Joel Runesson. De har tilldelats priset för sin uppsats Kommunala markanvisningars betydelse för hållbar stadsplanering. Detta är ett examensarbete för Civilingenjörsprogrammet Energi, miljö, management vid IEI. Uppsatsen undersöker hur kommuner kan arbeta med hållbarhet i markanvisningar för att bidra till att uppnå kommunala klimatmål. Uppsatsen empiri berör Linköping, Norrköping, Växjö och Västerås. Prissumman, 20 000 SEK, delades ut vid CKS styrelsemöte i december 2019. Uppsatsen har publicerats i CKS rapportserie.

CKS Nyhetsbrev

CKS Nyhetsbrev har utkommit med fyra nummer och har bland annat skickats till samtliga ordinarie ledamöter i länets kommun- och regionfullmäktige samt till samtliga institutioner vid Linköpings universitet. Anna Valentinsson har skrivit, fotat och redigerat de två första numren av nyhetsbrevet, Marie-Louise Elebring tog över som redaktör från och med nummer 3, i september 2019. Artiklarna publiceras även elektroniskt på webben och i vissa fall i LiU-nytt. Upplagan är cirka 1 900 exemplar.

Nyhetsbrevet distribueras både i tryckt och elektronisk form (pdf via e-postutskick).

CKS i media

Media är en av flera viktiga kanaler för att CKS ska kunna sprida forskningsresultat som kan komma samhället till nytta. En sammanfattning av hur CKS syns i svenska traditionella medier, främst i form av dagspress och etermedia under 2019, visar bland annat att synligheten i antal träffar, artiklar och webbinslag har minskat väsentligt sedan 2018.

En sökning på frasen "Centrum för kommunstrategiska studier" under 2019 i Mediearkivet genererar 43 träffar, jämfört med 110 träffar 2018. Men att enbart söka på "Centrum för kommunstrategiska studier" ger inte en rättvisande bild av mediatäckningen. Ofta nämns forskare vid namn i kombination med "Linköpings universitet" och CKS nämns inte överhuvudtaget i artikeln. Sökningar på de enskilda forskarnas namn under 2019 ger sammanlagt 269 träffar.

Den uppenbara förklaringen till detta är att 2018 var ett valår då många av våra forskare var efterfrågade av media för sina specialkunskaper om lokal politik, demokrati och röstförfarande. De deltog i en mängd intervjuer, expertpaneler och valvåkor med stor bevakning från media.

CKS syntes dock en hel del i press, radio, teve och sociala medier även under 2019. Bland annat har forskning och övrig CKS-verksamhet uppmärksammats i Sveriges Television, Sveriges Radios P4, Östnytt, Dagens Samhälle, lokalpress i Östergötland och över hela landet samt i facktidskrifter och olika nyhetsbrev.

Ett nedslag bland det som rapporterats om visar att även om antalet sökträffar minskat betydligt så är det kvantitativa resultatet bra och rapporteringen visar hög relevans i innehåll och bredd.

Ett slumpmässigt nedslag bland ämnen som uppmärksammats under året är bland annat Josefinas Syssters forskning om krympande kommuner, som fått stort nationellt genomslag. Johan Wänström har bland annat kommenterat det amerikanska primärvalet i Sveriges Radio, Gissur O Erlingsson har intervjuats om så kallade företagsskandaler inom IKEA, han har även synt i nyheter om platsmarknadsföring och dess påverkan på tillväxten i kommuner. CKS nämns i sammanhang där vi fått uppdrag att utvärdera politiska omorganisationer och vår kommuntournée, där Martin Klinthäll och styrelseordförande Anders Hedeberg turnerat i länets kommuner för att berätta om CKS verksamhet, har också uppmärksammats. Albin Olausson Algotsson har kommenterat den ökande befolkningmängden i Norrköping och dess för- och nackdelar.

Underlaget till siffrorna i den här sammanställningen hämtades från Mediarkivet den 1 mars 2020. Mediarkivet samlar nyheter från tryckta och digitala redaktionella medier samt radio och tv, samt vissa utvalda webbplatser såsom Linköpings universitets nyhetsflöde och LiU:s pressmeddelanden.

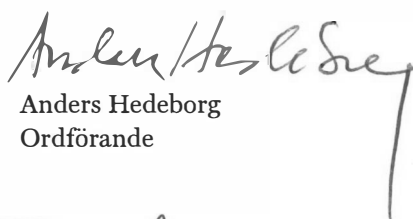
Centrum för kommunstrategiska studier, Linköpings universitet

Linköping den 17 mars 2020.

Företrädare för

kommunerna

Linköpings universitet

Anders Hedeberg
Ordförande

Karin Axelsson

Per Ziljat

Jörgen Nissen

Anna Nilsson

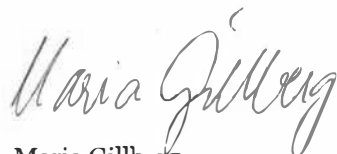
Peter Värbrand

Nicklas Rudberg

Marie Jansson

Maria Gillberg

Martin Klinthäll
Föreståndare

Verksamhetsberättelse 2019

Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) är ett nationellt centrum för forskning och samverkan vid Linköpings universitet.

CKS övergripande syfte är:

- Att bedriva och stödja forskning inom kommunstrategiskt relevanta områden med hög vetenskaplig kvalitet.
- Att bedriva och utveckla forskning interaktivt och i samverkan med kommunala och kommunrelaterade verksamheter, för att säkerställa ömsesidigt lärande och strategisk relevans.
- Att skapa möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstepersoner inom kommunala och kommunrelaterade verksamheter.

Detta är 2019 års verksamhetsberättelse för CKS.